

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2021. november 10., szerda

Tartalomjegyzék

2021. évi CX. törvény	Az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New-Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény módosításának kihirdetéséről	9270
2021. évi CXI. törvény	Az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény módosításának kihirdetéséről	9271
2021. évi CXII. törvény	Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény módosításáról	9275
2021. évi CXIII. törvény	Egyes közjogi tárgyú törvények módosításáról	9276
2021. évi CXIV. törvény	Az atomenergia-felügyeleti szerv jogállásával összefüggésben egyes törvények módosításáról	9281
623/2021. (XI. 10.) Korm. rendelet	A kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet módosításáról	9293
36/2021. (XI. 10.) KKM rendelet	Az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és az Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszköz pénzügyi alapok egyes, a területi együttműködéshez kapcsolódó programjai végrehajtásában magyarországi közreműködő szervezet kijelöléséről szóló 34/2007. (XI. 17.) ÖTM rendelet módosításáról	9295
29/2021. (XI. 10.) AB határozat	A Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.248/2020/7. számú és a Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. számú ítéletei alaptörvényellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről	9296
1007/2021. (XI. 10.) AB Tü. határozat	Az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozat módosításáról	9307
Knk.IV.40.645/2021/19. számú végzés	A Kúria végzése	9310
A Kúria közleménye	A Nemzeti Választási Bizottság határozata helybenhagyásáról	9321
1793/2021. (XI. 10.) Korm. határozat	A Török Köztársaság részére történő COVID-19 vakcina adományozásáról	9322
77/2021. (XI. 10.) ME határozat	A Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti ifjúsági együttműködési megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	9322

II. Törvények

2021. évi CX. törvény

az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New-Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény módosításának kihirdetéséről*

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New-Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény mellékletét módosító, az Egyesült Nemzetek Kábítószer Bizottsága 2021. április 14-én elfogadott 64/1. számú határozatban foglalt módosítás (a továbbiakban: Módosítás) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Módosítást e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) A Módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását az 1. melléklet tartalmazza.
(2) A Módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.
- 5. §** A Módosítás végrehajtásához szükséges intézkedésekről az egészségügyért felelős miniszter gondoskodik.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi CX. törvényhez

64/1. sz. határozat Az isotonitazene felvétele az 1972. évi Jegyzőkönyvvel módosított és kiegészített 1961. évi Egységes Kábítószer Egyezmény I. jegyzékébe

A Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 44 igen, 0 nem szavazat és 1 tartózkodás ellenében úgy határozott, hogy az isotonitazene-t az 1972. évi Jegyzőkönyvvel módosított és kiegészített 1961. évi Egységes Kábítószer Egyezmény I. jegyzékébe felveszi.

2. melléklet a 2021. évi CX. törvényhez

Decision 64/1 Inclusion of isotonitazene in Schedule I of the Single Convention on Narcotic Drugs of 1961 as amended by the 1972 Protocol

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission decided by 44 votes to none, with one abstention, to include isotonitazene in Schedule I of the Single Convention on Narcotic Drugs of 1961 as amended by the 1972 Protocol.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. november 9-i ülésnapján fogadta el.

2021. évi CXI. törvény**az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény módosításának kihirdetéséről***

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletét módosító, az Egyesült Nemzetek Szervezetének (a továbbiakban: ENSZ) Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott, 64/2-8. számú határozataiban foglalt módosítás (a továbbiakban: Módosítások) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Módosításokat e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/2. számú határozatában foglalt módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását az 1. melléklet tartalmazza.
(2) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/2. számú határozatában foglalt módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/3. számú határozatában foglalt módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását a 3. melléklet tartalmazza.
(2) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/3. számú határozatában foglalt módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 4. melléklet tartalmazza.
- 5. §** (1) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/4. számú határozatában foglalt módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását az 5. melléklet tartalmazza.
(2) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/4. számú határozatában foglalt módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 6. melléklet tartalmazza.
- 6. §** (1) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/5. számú határozatában foglalt módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását a 7. melléklet tartalmazza.
(2) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/5. számú határozatában foglalt módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 8. melléklet tartalmazza.
- 7. §** (1) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/6. számú határozatában foglalt módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását a 9. melléklet tartalmazza.
(2) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/6. számú határozatában foglalt módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 10. melléklet tartalmazza.
- 8. §** (1) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/7. számú határozatában foglalt módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását a 11. melléklet tartalmazza.
(2) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/7. számú határozatában foglalt módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 12. melléklet tartalmazza.
- 9. §** (1) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/8. számú határozatában foglalt módosítás hivatalos magyar nyelvű fordítását a 13. melléklet tartalmazza.
(2) Az ENSZ Kábítószer Bizottsága (CND) 2021. április 14-én elfogadott 64/8. számú határozatában foglalt módosítás hiteles angol nyelvű szövegét a 14. melléklet tartalmazza.
- 10. §** Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.
- 11. §** A Módosítások végrehajtásához szükséges intézkedésekről az egészségügyért felelős miniszter gondoskodik.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. november 9-i ülésnapján fogadta el.

- 12. §** A 4. §, a 3. és 4. melléklet a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a „kábitószer” fogalom meghatározását a metil-3,3-dimetil-2-[[1-(pent-4-én-1-il)-1H-indazol-3-karbonil]amino]butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-[[1-(4-fluorbutil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról szóló 2021. március 12-i (EU) 2021/802 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez

64/2. sz. határozat A CUMYL-PEGACLONE felvétele a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe

A Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 47 igen, 0 nem szavazat mellett, tartózkodás nélkül úgy határozott, hogy a CUMYL-PEGACLONE-t a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe felveszi.

2. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez

Decision 64/2 Inclusion of CUMYL-PEGACLONE in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission decided by 47 votes to none, with no abstentions, to include CUMYL-PEGACLONE in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971.

3. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez

64/3. sz. határozat Az MDMB-4en-PINACA felvétele a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe

A Kábítószer Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 47 igen, 0 nem szavazat mellett, tartózkodás nélkül úgy határozott, hogy az MDMB-4en-PINACA-t a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe felveszi.

4. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez

Decision 64/3 Inclusion of MDMB-4en-PINACA in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission on Narcotic Drugs decided by 47 votes to none, with no abstentions, to include MDMB-4en-PINACA in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971.

*5. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***64/4. sz. határozat A 3-methoxyphencyclidine felvétele a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe**

A Kábítószer Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 46 igen, 0 nem szavazat és 1 tartózkodás ellenében úgy határozott, hogy a 3-methoxyphencyclidine-t a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe felveszi.

*6. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***Decision 64/4 Inclusion of 3-methoxyphencyclidine in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971**

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission on Narcotic Drugs decided by 46 votes to none, with one abstention, to include 3-methoxyphencyclidine in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971.

*7. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***64/5. sz. határozat A diphenidine felvétele a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe**

A Kábítószer Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 46 igen, 0 nem szavazat és 1 tartózkodás ellenében úgy határozott, hogy a diphenidine-t a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény II. jegyzékébe felveszi.

*8. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***Decision 64/5 Inclusion of diphenidine in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971**

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission on Narcotic Drugs decided by 46 votes to none, with one abstention, to include diphenidine in Schedule II of the Convention on Psychotropic Substances of 1971.

*9. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***64/6. sz. határozat A clonazolam felvétele a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény IV. jegyzékébe**

A Kábítószer Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 46 igen, 0 nem szavazat és 1 tartózkodás ellenében úgy határozott, hogy a clonazolamot a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény IV. jegyzékébe felveszi.

*10. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***Decision 64/6 Inclusion of clonazepam in Schedule IV of the Convention on Psychotropic Substances of 1971**

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission on Narcotic Drugs decided by 46 votes to none, with one abstention, to include clonazepam in Schedule IV of the Convention on Psychotropic Substances of 1971.

*11. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***64/7. sz. határozat A diclazepam felvétele a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény IV. jegyzékébe**

A Kábítószer Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 46 igen, 0 nem szavazat és 1 tartózkodás ellenében úgy határozott, hogy a diclazepamot a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény IV. jegyzékébe felveszi.

*12. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***Decision 64/7 Inclusion of diclazepam in Schedule IV of the Convention on Psychotropic Substances of 1971**

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission on Narcotic Drugs decided by 46 votes to none, with one abstention, to include diclazepam in Schedule IV of the Convention on Psychotropic Substances of 1971.

*13. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***64/8. sz. határozat A flubromazolam felvétele a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény IV. jegyzékébe**

A Kábítószer Bizottság 6. ülésén, 2021. április 14-én 46 igen, 0 nem szavazat és 1 tartózkodás ellenében úgy határozott, hogy a flubromazolamot a Pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezmény IV. jegyzékébe felveszi.

*14. melléklet a 2021. évi CXI. törvényhez***Decision 64/8 Inclusion of flubromazolam in Schedule IV of the Convention on Psychotropic Substances of 1971**

At its 6th meeting, on 14 April 2021, the Commission on Narcotic Drugs decided by 46 votes to none, with one abstention, to include flubromazolam in Schedule IV of the Convention on Psychotropic Substances of 1971.

**2021. évi CXII. törvény
az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények
módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény módosításáról***

- 1. §** (1) Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 33. § k) és l) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(Ez a törvény)
„k) a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a kábítószer fogalommeghatározása új pszichoaktív anyagokkal való kiegészítése céljából történő módosításáról szóló, 2018. december 31-i (EU) 2019/369 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek,
l) a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a „kábítószer” fogalommeghatározását az N,N-dietil-2-[[4-(1-metiletoxi)fenil]metil]-5-nitro-1H-benzimidazol-1-etánamin (izotonitazén) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról szóló, 2020. szeptember 2-i (EU) 2020/1687 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek,”
(való megfelelést szolgálja.)
- (2) Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 33. §-a a következő m) ponttal egészül ki:
(Ez a törvény)
„m) a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a „kábítószer” fogalommeghatározását a metil-3,3-dimetil-2-[[1-(pent-4-én-1-il)-1H-indazol-3-karbonil]amino]butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-[[1-(4-fluorbutil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról szóló 2021. március 12-i (EU) 2021/802 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek”
(való megfelelést szolgálja.)
- 2. §** Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Hatályát veszti az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény
- a) 2. mellékletében foglalt táblázat 64. sora,
b) 2. mellékletében foglalt táblázat 87. és 88. sora,
c) 2. mellékletében foglalt táblázat 92. sora.
- 4. §** Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.
- 5. §** Az 1. §, a 2. § és az 1. melléklet a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a „kábítószer” fogalommeghatározását a metil-3,3-dimetil-2-[[1-(pent-4-én-1-il)-1H-indazol-3-karbonil]amino]butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-[[1-(4-fluorbutil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról szóló, 2021. március 12-i (EU) 2021/802 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. november 9-i ülésnapján fogadta el.

1. melléklet a 2021. évi CXII. törvényhez

1. Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 96. sorral egészül ki:

96.	4F-MDMB-BICA	metil-2-[[1-(4-fluorbutil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát
-----	--------------	---

2021. évi CXIII. törvény egyes közjogi tárgyú törvények módosításáról*

1. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítása

- 1. §** Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 160. § (4) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az előfizető számára külön költség nélkül biztosítani kell azt a jogot, hogy kérésére:)
„b) az előfizetői névjegyzékben feltüntessék, hogy személyes adatai nem használhatóak fel – az előfizető rendelkezése szerint – közvetlen üzletszerzés, tájékoztatás, közvélemény-kutatás vagy piackutatás céljából, akkor, ha e célok valamelyikét az előfizető az előfizetői szerződésben kifejezetten megjelölte;”
- 2. §** (1) Az Eht. 162. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az emberi beavatkozás nélküli, automatizált hívórendszer vagy előfizetői kapcsolat létrehozására szolgáló más automatizált eszköz az előfizető tekintetében
a) csak akkor alkalmazható közvetlen üzletszerzés, tájékoztatás, piackutatás céljára, ha ehhez az előfizető előzetesen hozzájárult,
b) nem alkalmazható közvélemény-kutatás céljára, ha azt az előfizető
ba) a 160. § (4) bekezdés a) pontja szerint,
bb) a 160. § (4) bekezdés b) pontja szerint a közvélemény-kutatás célját kifejezetten megjelölő vagy
bc) az előfizetői szolgáltatás igénybevételének időtartama alatt,
a hírközlési szolgáltató részére egy évben legalább egy alkalommal megtett nyilatkozatával a kapcsolatfelvételt ellenzi.”
- (2) Az Eht. 162. §-a a következő (5)–(9) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Ha a közvélemény-kutatási célú kapcsolatfelvételre nyilvános adattár felhasználása nélkül, véletlenszerűen, a rendelkezésre álló számtartomány alapján képzett telefonszám (a továbbiakban: véletlenszerű számképzés) tárcsázásával kerül sor, a kapcsolatfelvétel során a (2) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni, kivéve, ha az előfizető
a) a 160. § (4) bekezdés a) pontja szerint vagy
b) a 160. § (4) bekezdés b) pontja szerint a közvélemény-kutatás célját kifejezetten megjelölő vagy
c) az előfizetői szolgáltatás igénybevételének időtartama alatt,
a hírközlési szolgáltató részére egy évben legalább egy alkalommal megtett nyilatkozatával a kapcsolatfelvételt ellenzi.
(6) A közvélemény-kutató köteles az általa közvélemény-kutatás céljára alkalmazott hívószámát a Hatóság és a hírközlési szolgáltató részére, a közvélemény-kutatás megkezdését megelőzően harminc nappal átadni. A hívószámok listáját a Hatóság a honlapján közzéteszi.
(7) Az (1) és (5) bekezdésben meghatározott közvélemény-kutatás vonatkozásában a 160. § (4) bekezdés a) és – ha az előfizető a nyilatkozatában a közvélemény-kutatási célt kifejezetten megjelölte – b) pontja, továbbá az (1) bekezdés b) pont bc) alpontja, valamint az (5) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozatot tett előfizetőre vonatkozó korlátozás biztosítása érdekében a hívószámjegyzéki forgalmi szolgáltatást nyújtó szolgáltató a közvélemény-kutatót mint hívó felet letiltja.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. november 9-i ülésnapján fogadta el.

(8) A véletlenszerű számképzést követő tárcsázás esetén a közvélemény-kutatási célú kapcsolatfelvételt kezdeményező, a kutatás és a közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezeléséről szóló 1995. évi CXIX. törvény (a továbbiakban: Kktv.) szerinti közvélemény-kutató szerv köteles az előfizetőt arról tájékoztatni, hogy az előfizető telefonszám adata véletlenszerű számképzésből képződött és a közvélemény-kutatást a közvélemény-kutató szerv milyen célból végzi.

(9) Az (5) bekezdésben meghatározott kapcsolatfelvételre kizárólag a Kktv. szerinti közvélemény-kutatás céljából kerülhet sor.”

3. § Az Eht. a következő 163/O. §-sal egészül ki:

„163/O. § (1) E törvénynek az egyes közjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.) megállapított 162. § (1) bekezdését első alkalommal a Módtv2. hatálybalépését követő hatvanadik naptól kell alkalmazni, akként, hogy

a) a 162. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében az előfizető által a Módtv2. hatálybalépése előtt tett nyilatkozatot kell alapul venni, valamint

b) a 162. § (1) bekezdés b) pontja tekintetében – a 160. § (4) bekezdés b) pontja szerinti nyilatkozat megtételéig – az előfizetőre vonatkozóan azt kell feltételezni, hogy a 162. § (1) bekezdése szerinti hívórendszer vagy más automatizált eszköz alkalmazását, valamint a 162. § (5) bekezdése szerinti kapcsolatfelvételt nem ellenzi.

(2) A hírközlési szolgáltató legkésőbb 2022. május 30. napjáig tájékoztatja az előfizetőt az (1) bekezdés tartalmáról, valamint biztosítja az előfizető részére a 162. § (1) bekezdés b) pont bc) alpontjában, valamint (5) bekezdés c) pontjában meghatározott nyilatkozat megtételének lehetőségét.

(3) A közvélemény-kutató a Módtv2. által megállapított 162. § (6) bekezdése szerinti kötelezettségét első alkalommal a Módtv2. hatálybalépését követő harminc napon belül teljesíti.”

2. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény módosítása

4. § A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény (a továbbiakban: Övj.) 18. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha Budapesten a jelölt fővárosi kerületi kompenzációs listáról és fővárosi kompenzációs listáról egyaránt mandátumot szerez, – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a választást követő 3 napon belül nyilatkoznia kell, hogy melyiket fogadja el.

(4) Ha valamely mandátumszerzés későbbi időpontban következik be, a képviselőnek az újabb mandátumszerzés időpontját követő 3 napon belül nyilatkoznia kell, hogy lemond-e a betöltött képviselői mandátumáról vagy a később szerzett mandátumot nem fogadja el. Ha a képviselő lemond a betöltött képviselői mandátumáról, úgy arról a kompenzációs listáról – amelyről a betöltött képviselői mandátumot szerezte – törölni kell.”

5. § Hatályát veszti az Övj. 8. § (3) bekezdés c) pontja.

3. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosítása

6. § A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 36. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Fővárosi kerületi önkormányzati képviselő csak akkor lehet egyidejűleg a fővárosi közgyűlésnek a fővárosi kompenzációs listáról mandátumot szerzett tagja is, ha a kerületi önkormányzati képviselői mandátumát egyéni választókerületben szerezte.”

7. § Az Mötv. 146/G. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„146/G. § E törvénynek az egyes közjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXIII. törvénnyel módosított 28. § (2) bekezdését a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. október 13-i választásán listáról mandátumot szerzett önkormányzati képviselők esetén is alkalmazni kell.”

8. § Hatályát veszti az Mötv. 28. § (2) bekezdésében a „ , ha a megbízólevelét át nem vevő jelöltön kívül a listán szereplő valamennyi jelölt kiesett” szövegrész.

4. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosítása

- 9. §** A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 136. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3a) Ha a sértett vagy az eljárás alá vont személy a meghallgatást megelőzően úgy nyilatkozik, hogy a kibékítés megkísérlését nem kívánja, a szabálysértési hatóság az eljárás alá vont személy és a sértett erre irányuló meghallgatását mellőzi, és a kibékítést annak megkísérlése nélkül eredménytelennek tekinti.”
- 10. §** A Szabs. tv. 136. § (1) bekezdésében a „sértettet meghallgatásra” szövegrész helyébe a „sértettet – a (3a) bekezdés kivételével – meghallgatásra” szöveg lép.

5. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítása

- 11. §** Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 124/B. § (4a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4a) Az Országgyűlés Hivatalánál határozott idejű közszolgálati jogviszony – a Kttv. 38. § (2) bekezdésében foglaltakon túlmenően – az Országgyűlés 1. § a)–c) pontjában meghatározott tisztségviselője, valamint a nemzetbiztonsággal foglalkozó állandó bizottság elnöke munkájának segítésére – a tisztségviselő, valamint a bizottság elnöke megbízatásának időtartamára figyelemmel, ismételt határozott idejű kinevezés keretében is – létesíthető.”

6. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény módosítása

- 12. §** A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 28. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Az előzetes piaci konzultáció kötelező alkalmazásának eseteit és feltételeit kormányrendelet állapítja meg.”
- 13. §** A Kbt. 42. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Kormányrendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén az ajánlatkérő a közbeszerzési tervével egyidejűleg – vagy ha közbeszerzési terv készítésére nem köteles, az adott év március 31. napjáig – intézkedési tervet tesz közzé, amelyben bemutatja azokat az intézkedéseket, amelyekkel az általa lefolytatandó közbeszerzési eljárásokban a verseny szintjének növelését segíti elő.”
- 14. §** A Kbt. 111. § n) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhátart el nem érő)
„n) nyomtatott és elektronikus könyvek, újságok, folyóiratok, időszakos kiadványok, valamint az elsődlegesen az előbbieket tartalmazó, kutatási, közművelődési vagy oktatási célt szolgáló elektronikus adatbázisok, illetve azok felhasználására vonatkozó jogok, a kulturális javak körébe tartozó tárgyak és rájuk vonatkozó jogok megszerzésére, hangszerek, hangszertartozékok és hangszeralkatrészek beszerzésére;”
- 15. §** A Kbt. 198. § (1) bekezdése a következő 20. ponttal egészül ki:
(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza)
„20. az előzetes piaci konzultáció kötelező alkalmazásának eseteit és feltételeit, a közbeszerzési eljárásokban a verseny szintjének növelése érdekében hozandó intézkedési terv közzétételére irányuló kötelezettség feltételeit, valamint a közbeszerzésekben a verseny javítása érdekében szükséges monitoring és szervezeti intézkedések szabályait;”

7. A Színház- és Filmművészetért Alapítványról, a Színház- és Filmművészetért Alapítvány és a Színház- és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi LXXII. törvény módosítása

- 16. §** (1) A Színház- és Filmművészetért Alapítványról, a Színház- és Filmművészetért Alapítvány és a Színház- és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: SZFE tv.) 2. alcíme a következő 3/C. §-sal egészül ki:

„3/C. § (1) Az Nvtv. 13. § (3) bekezdése, a Vtv. 36. § (1) bekezdése és a KEKVA tv. 12. §-a alapján – az Alapítvány KEKVA tv. 1. mellékletében meghatározott közfadatai ellátása érdekében – az állam tulajdonában álló, 3. melléklet szerinti ingatlanok (ezen § alkalmazásában a továbbiakban együtt: ingatlanok) ingyenesen az Alapítvány tulajdonába kerülnek.

(2) Az Alapítvány a Budapest XII. kerület 8398/2 helyrajzi számú ingatlan tulajdonjogát per-, teher- és igénymentesen, a Budapest I. kerület 7599/2 helyrajzi számú, valamint a Budapest XII. kerület 8398/3 helyrajzi számú ingatlanok tulajdonjogát – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a fennálló terhekkkel együtt szerzi meg. Az (1) bekezdés szerinti tulajdonátruházás feltétele, hogy az Alapítvány a 7599/2 helyrajzi számú, valamint a 8398/3 helyrajzi számú ingatlanokat terhelő kötelezettségeket a 3/D. § (2) bekezdés szerinti szerződésben teljeskörűen átvállalja.

(3) Az ingatlanokon fennálló vagyonkezelői jog – külön elszámolás, a beruházások vagyonnyilvántartási átvezetése, rendezése nélkül – az Alapítvány tulajdonszerzésével egyidejűleg megszűnik azzal, hogy a tulajdonosi joggyakorló és a vagyonkezelő a tulajdonba adással érintett ingatlanok tekintetében egymással szemben követelést semmilyen jogcímen nem támaszthatnak.

(4) Az (1) bekezdés szerinti ingatlanjuttatással egyidejűleg az ingatlanokban elhelyezett, állami tulajdonú, kulturális javaknak nem minősülő ingó vagyontárgyak, a fennálló vagyonkezelői jog egyidejű megszűnésével az Alapítvány tulajdonába kerülnek.

(5) A Budapest XII. kerület 8398/3 helyrajzi számú ingatlan tekintetében – a KEKVA tv. 12. § (6) bekezdésére figyelemmel – a magyar állam javára az ingatlan-nyilvántartásba elidegenítési és terhelési tilalmat kell bejegyezni. Az elidegenítési és terhelési tilalomnak az átruházó javára szóló ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzését a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a tulajdonosi joggyakorló kérelmezi.

(6) Ha az Alapítvány a tulajdonába adott ingatlanokat – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – értékesíti, az ingatlan átruházásából származó bevételnek az átruházás költségeinek kiegyenlítését követően fennmaradó részét az alaptevékenységét szolgáló infrastruktúra-fejlesztési célok megvalósítására köteles fordítani. Az Alapítvány az ingatlanértékesítésből származó bevételt működési költségek finanszírozására nem használhatja fel.”

(2) Az SZFE tv. 2. alcíme a következő 3/D. §-sal egészül ki:

„3/D. § (1) A 3/C. § (4) bekezdése alapján átszálló ingóságokról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet az átadó és az átvevő képviselőjére jogosult személy ír alá.

(2) A 3/C. § (1) bekezdése szerinti tulajdonátruházásnak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére alkalmas szerződést az állam nevében a tulajdonosi joggyakorló készíti el és köti meg.”

(3) Az SZFE tv. 2. alcíme a következő 3/E. §-sal egészül ki:

„3/E. § (1) A Déryné Művészeti Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (cégjegyzékszám. 01-09-351845 székhely: 1131 Budapest, Reitter Ferenc utca 132.) üzletrésze 100%-át a magyar állam tulajdonszerzését követően alapítói vagyoni juttatásként, az induló tőke növelése érdekében, ingyenesen, nyilvántartási értéken történő átvezetéssel az Alapítvány közérdekű céljainak megvalósítása és a KEKVA tv. 1. mellékletében foglalt táblázatban meghatározott közfadatai ellátása érdekében az Alapítvány tulajdonába kell adni.

(2) Az Alapítvány az (1) bekezdés alapján tulajdonába adott üzletrész elidegenítéséből származó bevételnek az elidegenítés költségeinek kiegyenlítését követően fennmaradó részét az Alapítvány közfadata ellátására és közérdekű céljai megvalósítására köteles fordítani. Az Alapítvány az értékesítésből származó bevételt az Alapítvány működési költségeinek finanszírozására nem használhatja fel.

(3) Az (1) bekezdése szerinti üzletrész tulajdonba adásáról az Alapítvány alapító okiratának módosításával a miniszter rendelkezik. A tulajdonba adás végrehajtása során az állam képviselőjében a miniszter jár el, aki jogosult az üzletrész felett az államot megillető tulajdonosi jogok gyakorlására és a kötelezettségek teljesítésére.”

17. § Az SZFE tv. az 1. melléklet szerinti 3. melléklettel egészül ki.

18. § Az SZFE tv.

a) 3/A. § (1) bekezdésében a „2021. évi IX. törvény” szövegrész helyébe a „2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: KEKVA tv.)” szöveg,

b) 7. § (1) bekezdésében a „3/A. §” szövegrész helyébe a „3/A. §, a 3/C. §, a 3/E. §” szöveg és a „2. melléklet” szövegrész helyébe a „2. és a 3. melléklet” szöveg

lép.

8. A közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény módosítása

- 19. §** A közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

9. Záró rendelkezések

- 20. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 7. alcím és a 8. alcím, valamint az 1–2. melléklet 2021. december 1-jén lép hatályba.

- 21. §** E törvény
2. alcíme az Alaptörvény 35. cikk (1) bekezdése alapján,
 3. alcíme az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján,
 16. § (1) és (3) bekezdése, 17. §-a, 18. § a) pontja, 8. alcíme, valamint 1. és 2. melléklete az Alaptörvény 38. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi CXIII. törvényhez

„3. melléklet a 2020. évi LXXII. törvényhez

Az Alapítvány részére átadásra kerülő állami tulajdonú ingatlanok

	A	B	C	D
	Település	Helyrajzi szám	A magyar állam tulajdoni hányada	Megnevezés
1	Budapest	7599/2	2/2	kivett irodaház
2	Budapest	8398/3	1/1	kivett múzeum
3	Budapest	8398/2	1/1	kivett beépítetlen terület

2. melléklet a 2021. évi CXIII. törvényhez

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:27 mezője a következő 5. ponttal egészül ki:

„5. a kortárs színművészet támogatása a magyar színpadművészet múltjának megismertetésével és bemutatásával, valamint értékeinek és örökségének megőrzésével és hozzáférhetővé tételével.”

2021. évi CXIV. törvény az atomenergia-felügyeleti szerv jogállásával összefüggésben egyes törvények módosításáról*

1. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény módosítása

- 1. §** A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 74. § i) pontja a következő i) alponttal egészül ki:
(E törvény alkalmazásában
nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy:)
„iy) az Országos Atomenergia Hivatal foglalkoztatottja;”

2. Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosítása

- 2. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény „Szabályozás és irányítás” alcím címe helyébe a következő rendelkezés lép:
„Az atomenergia-felügyeleti szerv”

- 3. §** (1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az e törvényben foglalt feladatok végrehajtásáról az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: atomenergia-felügyeleti szerv), valamint a 20. §-ban, a 22–26. §-ban és a 28. §-ban meghatározott miniszterek gondoskodnak.”
- (2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 6. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, és az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 6. §-a a következő (4)–(6) bekezdéssel egészül ki:
„(2) Az atomenergia-felügyeleti szerv önálló szabályozó szerv, amely ellátja az e törvényben és más jogszabályban meghatározott feladatokat.
(3) Az atomenergia-felügyeleti szerv feladatai ellátása során csak jogszabálynak van alárendelve. A feladatkörében nem utasítható, feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el.
(4) Az atomenergia-felügyeleti szerv illetékessége kiterjed az ország területére.
(5) Az atomenergia-felügyeleti szerv székhelye Budapest.
(6) Az atomenergia-felügyeleti szerv fejezetet irányító szervei jogállással bíró központi költségvetési szerv, amelynek költségvetése az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képez. A költségvetésének kiadási és bevételi főösszegei kizárólag az Országgyűlés által csökkenthetők.”
- (3) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 6/A–6/C. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„6/A. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szerv élén az elnök áll. Az elnököt a miniszterelnök kilenc évre nevezi ki. Az elnök egy alkalommal ismételtlen kinevezhető.
(2) Az atomenergia-felügyeleti szerv két elnökhelyettesét az elnök kilenc évre nevezi ki. Az elnökhelyettes ismételtlen kinevezhető. Az elnökhelyettes felett a munkáltatói jogokat az elnök gyakorolja.
(3) Az atomenergia-felügyeleti szerv elnöke (a továbbiakban: elnök) és elnökhelyettese (a továbbiakban: elnökhelyettes) a kinevezésében megjelölt időpontban lép munkába, ennek hiányában a munkába lépés napja a kinevezés közzétételét követő nap.
(4) Az atomenergia-felügyeleti szerv elnökének, elnökhelyettesének és köztisztviselőinek közszolgálati jogviszonyára – az e törvényben foglalt eltérésekkel – a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
6/B. § (1) Az elnök és elnökhelyettes tisztségére nem kell pályázatot kiírni. Elnöknek és elnökhelyettesnek olyan személy nevezhető ki, aki a Küt.-ben és az e törvényben foglalt követelményeken túl felsőfokú iskolai végzettséggel és
a) legalább hároméves gyakorlattal rendelkezik az atomenergia alkalmazásával összefüggő tevékenységi területen, vagy
b) vezetői gyakorlattal rendelkezik a közigazgatásban.
(2) Elnöknek és elnökhelyettesnek olyan személy nevezhető ki, aki a kinevezését megelőző egy évben nem töltött be munkavégzésre irányuló olyan jogviszonyt, amely jogviszony során a gazdasági társaság jogát vagy jogos érdekét az atomenergia-felügyeleti szerv döntése érintette.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. november 9-i ülésnapján fogadta el.

(3) A Küt. 24. §-ában meghatározott feltételeken és a 11. § (3) bekezdésében foglaltakon túl nem lehet elnök vagy elnökhelyettes olyan személy, aki büntetlen előéletű, de akinek a büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős ítéletében megállapította

a) a 2013. június 30-ig hatályban volt, 1978. évi IV. törvényben meghatározott visszaélés szigorúan titkos és titkos minősítésű adattal, visszaélés bizalmas minősítésű adattal, visszaélés korlátozott terjesztésű minősítésű adattal, bűnpártolás, bűnszervezetben részvétel, az 1978. évi IV. törvény XVII. Fejezetében meghatározott gazdasági bűncselekmény, XVIII. Fejezetében meghatározott vagyon elleni bűncselekmény miatt,

b) a Btk. szerinti minősített adattal visszaélés, bűnszervezetben részvétel, a Btk. XXXV–XLIII. Fejezetében meghatározott bűncselekmény miatt vagy

c) olyan büntett miatt, amelyet bűnszervezet keretében követett el, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés esetén az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesítés (a továbbiakban: büntetőjogi mentesítés) beálltától számított tizenkét évig, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés esetén a büntetőjogi mentesítés beálltától számított tíz évig, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a büntetőjogi mentesítés beálltától számított öt évig, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a büntetőjogi mentesítés beálltától számított nyolc évig, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett pénzbüntetés esetén a büntetőjogi mentesítés beálltától számított három évig.

(4) Az elnöknek javasolt személy a miniszterelnök részére – a javaslat előterjesztését megelőzően – hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy vele szemben nem áll fenn a (3) bekezdés és a Küt. 24. §-a alapján kizáró ok.

(5) A miniszterelnök az elnököt kinevezésének időtartama alatt, az elnök az elnökhelyettest kinevezésének időtartama alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményének ismertetésével felhívhatja annak igazolására, hogy vele szemben nem áll fenn a (3) bekezdés, a 6/G. § és a Küt. 24. §-a szerinti kizáró ok.

(6) Az (5) bekezdés szerinti felhívásra a felhívástól számított húsz napon belül – ha e határidőn belül a felhívott személyen kívül álló ok miatt nem lehetséges, az ok megszűnését követően haladéktalanul – az elnök, elnökhelyettes igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a (3) bekezdés, a 6/G. § és a Küt. 24. §-a szerinti kizáró ok. Az atomenergia-felügyeleti szerv az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat az igazolást benyújtó köztisztviselőnek megtéríti.

(7) A miniszterelnök az elnöknek javasolt személy (4) bekezdés alapján megismert személyes adatait az elnök kinevezéséig kezeli.

6/C. § (1) Az elnök havi illetménye a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 149. § (1) bekezdése szerinti havi bér 80%-a, az elnökhelyettes havi illetménye az elnök havi illetményének 90%-a.

(2) Az elnököt a miniszterrel, az elnökhelyettest a közigazgatási államtitkárral azonos juttatások illetik meg.

(3) Az elnök és elnökhelyettes minden naptári évben az atomenergia-felügyeleti szerv szabályzatában meghatározott mértékű vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.”

4. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény a következő 6/D–6/M. §-sal egészül ki:

„6/D. § (1) Az elnök jogviszonya megszűnik

- a) a kinevezési időtartam leteltével,
- b) halálával,
- c) lemondásával, vagy
- d) felmentésével.

(2) Az elnök jogviszonyának megszűnését az (1) bekezdés a) és c) pontja esetén a miniszterelnök állapítja meg.

(3) A miniszterelnök – a Küt. szerinti indokolási kötelezettség mellett – felmenti az elnököt,

- a) ha az elnök a 6/G. § (1) bekezdése szerinti összeférhetetlenséget a kinevezését, illetve az összeférhetetlenség okának felmerülését követő 30 napon belül nem szünteti meg,
- b) az ítélet jogerőre emelkedésének napjával, ha az elnökkel szemben lefolytatott büntetőeljárás eredményeként az elnök bűnösségét a bíróság jogerős ítélete állapította meg,
- c) ha neki felróható okból, több mint hat hónapon át nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, vagy
- d) a közszolgálati jogviszony létesítéséhez szükséges, az e törvényben vagy a Küt. 24. §-ában meghatározott feltételeknek nem felel meg.

(4) A miniszterelnök felmentheti az elnököt, ha száznolcvan napon túl – neki fel nem róható okból – nem képes eleget tenni a megbízásából eredő feladatainak.

(5) Az elnök lemondását írásban közli a miniszterelnökkel. Lemondás esetén a megbízás megszűnésének időpontját a miniszterelnök határozza meg. A megbízás megszűnésének időpontja nem lehet későbbi a lemondásnak a miniszterelnökhöz történő eljuttatását követő hatvanadik napnál. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

6/E. § (1) Az elnökhelyettes megbízása megszűnik

- a) lemondással,
- b) halálával,
- c) az elnök általi (2) bekezdés szerinti felmentéssel,
- d) az elnök általi (4) bekezdés szerinti visszahívással,
- e) az elnök és az elnökhelyettes közös megegyezésével, vagy
- f) a kinevezési időtartam lejártával.

(2) Az elnök – a Küt. szerinti indokolási kötelezettség mellett – felmenti az elnökhelyettest,

- a) ha a 6/G. § (1) bekezdése szerinti összeférhetetlenséget a kinevezését, illetve az összeférhetetlenség okának felmerülését követő 30 napon belül nem szünteti meg,
- b) az ítélet jogerőre emelkedésének napjával, ha az elnökhelyetttel szemben lefolytatott büntetőeljárás eredményeként az elnökhelyettes bűnösségét a bíróság jogerős ítélete állapította meg,
- c) ha neki felróható okból, több mint hat hónapon át nem tesz eleget megbízásából eredő feladatainak, vagy
- d) a közszolgálati jogviszony létesítéséhez szükséges, az e törvényben vagy a Küt. 24. §-ában meghatározott feltételeknek nem felel meg.

(3) Az elnök felmentheti az elnökhelyettest, ha száznolcvan napon túl – neki fel nem róható okból – nem képes eleget tenni a megbízásából eredő feladatainak.

(4) Az elnök visszahívással is megszüntetheti az elnökhelyettes megbízását. A visszahívást nem kell indokolni.

(5) Az elnök nem tehet javaslatot az őt követő olyan elnök személyére, valamint nem nevezhet ki olyan elnökhelyettest, aki a javaslatot megelőző két évben a 6/G. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szervezetnél az ott megjelölt vezető tisztséget töltött be.

6/F. § (1) Az elnök jogviszonyának 6/D. § (1) bekezdés a) és c) pontja, valamint az elnökhelyettes jogviszonyának

6/E. § (1) bekezdés d) pontja szerinti megszűnése esetén a megszűnéskori havi illetménye kétszeresének megfelelő összegű végkielégítésre jogosult. Ha az elnök három évnél rövidebb ideig töltötte be tisztségét, úgy a (2) bekezdésben meghatározott tilalom a megbízás megszűnésétől számított hat hónapig áll fenn, és ebben az esetben egyhavi illetménye illeti meg végkielégítésként.

(2) Az elnök és elnökhelyettes jogviszonyának megszűnése után egy éven át, ide nem értve a többségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságokat,

- a) nem létesíthet munkavégzésre irányuló jogviszonyt olyan gazdasági társasággal, valamint
- b) nem szerezhet részesedést olyan gazdasági társaságban,

amelynek jogát vagy jogos érdekét az atomenergia-felügyeleti szerv döntése a megbízás megszűnését megelőző három évben érintette.

(3) Az elnök és elnökhelyettes jogviszonyának megszűnése esetén a Küt. 45. § (2)–(5) bekezdése nem alkalmazható.

(4) Ha az elnökhelyettes megbízása a 6/E. § (1) bekezdés d) pontja szerint szűnik meg, a megbízás megszűnésére a vezetői álláshelyről nem vezetői álláshelyre való helyezés esetére irányadó rendelkezéseket kell alkalmazni.

6/G. § (1) Az elnök és az elnökhelyettes nem lehet

- a) köztársasági elnök, a Kormány tagja, államtitkár, közigazgatási államtitkár, helyettes államtitkár, főpolgármester, főpolgármester-helyettes, polgármester, alpolgármester, megyei közgyűlés elnöke és alelnöke, országgyűlési képviselő, az Európai Parlament tagja,
- b) helyi vagy megyei önkormányzati képviselő, kormánytisztviselő, párt országos vagy területi szervezetének tisztségviselője vagy politikai párttal foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló személy,
- c) az atomenergia-felügyeleti szerv felügyeleti jogkörébe tartozó vállalkozás vezető tisztségviselője, vezető testületének tagja, felügyelőbizottsági tagja,
- d) olyan személy, aki az atomenergia-felügyeleti szerv felügyeleti jogkörébe tartozó gazdasági társasággal munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,
- e) olyan személy, aki az atomenergia-felügyeleti szerv felügyeleti jogkörébe tartozó gazdasági társaságban rendelkezik közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedéssel,

f) olyan gazdasági társaság közvetlen vagy közvetett – nyilvánosan működő részvénytársaság esetében öt százalékot meghaladó mértékű – tulajdonosa, illetve olyan gazdasági társaságnál foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló személy, amely társaság a d) pontban meghatározott gazdasági társaságokkal megbízási vagy vállalkozási jogviszonyban áll,

g) olyan személy, aki az a) és b) pontok alá eső személynek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Polgári Törvénykönyv) 8:1. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti hozzátartozója (a továbbiakban: közeli hozzátartozó), illetve a d) pont alá eső, vezetői munkakört betöltő személy közeli hozzátartozója, valamint

h) olyan személy, aki a d) pontban foglaltakon kívül egyéb szervezettel, vállalkozással munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.

(2) Az (1) bekezdés d) pontja vonatkozásában, a 6/H. § (1) bekezdésének figyelembevételével nem minősül összeférhetetlennek a tudományos, oktatói tevékenység végzésére, tudományos eredmények közzétételére, illetve tudományos ismeretterjesztésre vonatkozó munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony.

(3) Az elnök és az elnökhelyettes nem folytathat pártpolitikai tevékenységet, párt nevében nyilatkozatot nem tehet.

(4) A kinevezéshez szükséges feltételek meglétének vizsgálatával, az igazolásra való felhívással, továbbá az összeférhetlenségi okok bejelentésével és az összeférhetlenség megszüntetésére való felhívással összefüggő jogkör gyakorlója az elnök tekintetében a miniszterelnök, az elnökhelyettes és a köztisztviselők tekintetében az elnök.

(5) Az elnök személyi anyagának kezelését, valamint az elnök tekintetében a Küt. 68. §-a szerinti adatok nyilvántartását, továbbá az elnök foglalkoztatási jogviszonyával kapcsolatos ügyviteli feladatokat az e feladattal megbízott elnökhelyettes látja el.

6/H. § (1) Az elnök, az elnökhelyettes, valamint a köztisztviselő további jogviszonyt – a tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységre irányuló jogviszony, a közérdekű önkéntes tevékenység és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével – nem létesíthet (a továbbiakban: összeférhetlenség). A tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és az állami projektértékelői jogviszony (a továbbiakban együtt: gyakorolható tevékenység) végzésére irányuló jogviszonyt, valamint a közérdekű önkéntes tevékenység végzésére irányuló jogviszonyt, annak létesítését megelőzően a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásban be kell jelenteni, ha e jogviszony keretében végzett tevékenység a köztisztviselő álláshelyi feladataival közvetlenül összefügg.

(2) Az elnök, elnökhelyettes és a köztisztviselő nem lehet gazdasági társaságnál vezető tisztségviselő, illetve felügyelőbizottsági tag, kivéve, ha a gazdasági társaság önkormányzati, köztestületi többségi tulajdonban, vagy alapítvány (közalapítvány) közvetlen vagy közvetett tulajdonában, vagy tartósan állami tulajdonban van, vagy az állami tulajdonos különleges jogokat biztosító részvény alapján delegálja, továbbá, ha a társaságban az állami közvetlen vagy közvetett befolyás mértéke – a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény rendelkezései alapján számítva – legalább ötven százalék.

(3) A köztisztviselő nem létesíthet és nem tarthat fenn tagsági viszonyt, munkaviszonyt vagy munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt, vezető tisztségviselői jogviszonyt vagy felügyelőbizottsági tagsági jogviszonyt az atomenergia-felügyeleti szerv feladat- és hatáskörébe tartozó felügyeleti tevékenységi körébe tartozó szervezettel. Az atomenergia-felügyeleti szerv köztisztviselője – az öröklés kivételével – nem szerezhet tulajdoni részesedést az atomenergia-felügyeleti szerv feladat- és hatáskörébe tartozó felügyeleti tevékenységi körébe tartozó szervezetnél.

6/l. § (1) Az elnök, illetve elnökhelyettes összeférhetlenségét az elnök esetében a miniszterelnök, az elnökhelyettes esetében az elnök állapítja meg.

(2) Az atomenergia-felügyeleti szerv köztisztviselője a közszolgálati munkaszerződésének megkötésekor nyilatkozik a munkáltatói jogkör gyakorlójának az összeférhetlenséggel kapcsolatos tényekről és a követelmények teljesüléséről, továbbá haladéktalanul írásban bejelenti a 6/H. § (3) bekezdése szerinti öröklés tényét. A köztisztviselő kinevezése előtt, illetve öröklés útján szerzett tulajdoni részesedését a kinevezéstől vagy az öröklés útján történő szerzéstől számított három hónapon belül köteles elidegeníteni.

(3) Az atomenergia-felügyeleti szerv köztisztviselője a munkáltatói jogkör gyakorlójának haladéktalanul írásban bejelenti, ha a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója a 6/H. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott gazdasági társaságban vagy szervezetben tulajdonosi részesedéssel, tagsági viszonnyal, munkavégzéssel járó egyéb jogviszonnyal, vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsági tagsági jogviszonnyal rendelkezik. E kötelezettsége teljesítéséig a köztisztviselő nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az érintett szervezetre vonatkozik.

6/J. § (1) Az elnök

- a) vezeti az atomenergia-felügyeleti szervet,
- b) képviseli az atomenergia-felügyeleti szervet,
- c) megállapítja az atomenergia-felügyeleti szerv szervezetét, alaplétszámát, kiadmányozási rendjét, valamint a szervezeti és működési szabályzatában meghatározhatja az álláshelyek besorolási kategóriáit,
- d) kiadja az atomenergia-felügyeleti szerv szervezeti és működési szabályzatát, a Küt. szerinti közszolgálati szabályzatát, valamint egyéb szabályzatait,
- e) gyakorolja a különleges jogállású szerv vezetője számára a Küt.-ben meghatározott egyéb hatásköröket,
- f) gyakorolja a munkáltatói jogokat az elnökhelyettes, valamint a köztisztviselők és munkavállalók felett, ellátja a Küt.-ben a hivatali szerv vezetője számára meghatározott feladatokat,
- g) megállapítja az atomenergia-felügyeleti szervnél foglalkoztatottakra vonatkozó hivatásetikai alapelveket és az etikai, valamint a fegyelmi eljárásra vonatkozó részletszabályokat,
- h) megállapítja az atomenergia-felügyeleti szervnél foglalkoztatottakra vonatkozó egyéb juttatásokra vonatkozó részletszabályokat,
- i) az atomenergia-felügyeleti szerv költségvetése tekintetében ellátja mindazon feladatokat, amelyeket az államháztartásról szóló törvény a fejezetet irányító szerv vezetőjének hatáskörébe utal,
- j) e törvényben kapott felhatalmazás alapján rendeletet ad ki,
- k) a minősített adat védelméről szóló törvény rendelkezései alapján dönt az atomenergia-felügyeleti szerv tevékenysége során kezelt adatok minősítéséről,
- l) évente beszámol az Országgyűlésnek az atomenergia-felügyeleti szerv munkájáról, illetve külön felkérésre tájékoztatást ad az Országgyűlés feladatkörrel rendelkező bizottságának,
- m) részt vehet az Országgyűlés ülésein a feladatkörét érintő napirendi pontok tárgyalásán,
- n) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket törvény, törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály vagy az atomenergia-felügyeleti szerv szervezeti és működési szabályzata a feladatkörébe utal,
- o) együttműködési megállapodást köthet más állami szervekkel, tagállami felügyeleti hatóságokkal, társadalmi szervezetekkel, valamint
- p) gondoskodik a 2006/117/Euratom tanácsi irányelv szerinti jelentéstételi kötelezettség teljesítéséről.

(2) Az elnök törvényben, törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása során nem utasítható. Az elnök – az atomenergia-felügyeleti szerv törvényben meghatározott hatósági ügyei tekintetében – egyedi döntésre az atomenergia-felügyeleti szervnek utasítást nem adhat.

(3) Az elnök az atomenergia-felügyeleti szerv feladatkörét érintő napirendi pontok tárgyalása esetén meghívásra a Kormány ülésén részt vesz.

(4) Az elnökhelyettes feladatkörét a szervezeti és működési szabályzat állapítja meg.

(5) Az atomenergia-felügyeleti szerv a honlapján közzéteszi

- a) az Országgyűlés által jóváhagyott beszámolóját,
- b) az elnökének egységes szerkezetbe foglalt rendeleteit, valamint
- c) azokat az információkat, amelyek nyilvánosságra hozatalát jogszabály elrendeli.

(6) Az (1) bekezdés l) pontja szerinti beszámolót a tárgyévét követő év május 31. napjáig kell teljesíteni.

6/K. § (1) Az elnök át nem ruházható hatáskörében dönt az atomenergia-felügyeleti szerv illetménypolitikai alapelveiről és béren kívüli juttatásairól.

(2) Az atomenergia-felügyeleti szerv és az atomenergia-felügyeleti szervnél foglalkoztatott köztisztviselők közszolgálati munkaszerződésben állapodnak meg a köztisztviselő illetményéről, a juttatásokról, a pótszabadság mértékéről, a napi munkaidőről és az általános munkarendről.

6/L. § (1) Az elnök meghatározza az atomenergia-felügyeleti szerv feladatainak ellátásához szükséges álláshelyek rendszerét, a feladatok ellátásához szükséges erőforrások mennyiségét, továbbá az atomenergia-felügyeleti szerv szervezeti és működési szabályzatában kijelöli a 6/A. § (4) bekezdésébe nem tartozó azon álláshelyeket, amely álláshelyen foglalkoztatottak feladataikat munkaviszony keretében látják el.

(2) Az elnök közszolgálati jogviszonyával összefüggő, e törvényben nem nevesített munkáltatói intézkedéseket az általános elnökhelyettes teszi meg.

6/M. § (1) Az elnök, az elnökhelyettes, valamint az atomenergia-felügyeleti szervvel közszolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban foglalkoztatott személy e jogviszony fennállása alatt és annak megszűnését követően is köteles az atomenergia-felügyeleti szerv tevékenységével, feladatának ellátásával kapcsolatban tudomására jutott korlátozottan megismerhető adatot, továbbá minden egyéb nem nyilvános adatot megőrizni, az ilyen adatot jogosulatlanul nem teheti közzé, nem hasznosíthatja, és nem hozhatja harmadik fél tudomására.

(2) Az (1) bekezdés szerinti korlátozottan megismerhető adat – a közérdekből nyilvános adat kivételével – a hivatás gyakorlásához kötött titoknak vagy törvény által védett egyéb titoknak minősülő adat, a személyes adat és az olyan egyéb adat, amelynek megismerése az iratbetekintés során e törvény szerint korlátozott.”

5. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény a következő 6/N. §-sal egészül ki:

„6/N. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szervnél közszolgálati jogviszonyban állók képzéséről és továbbképzéséről – a vezetőképzést is ideértve – az atomenergia-felügyeleti szerv maga gondoskodik. A képzésre és továbbképzésre vonatkozó részletszabályokat az atomenergia-felügyeleti szerv közszolgálati szabályzata határozza meg.

(2) Az atomenergia-felügyeleti szervnél foglalkoztatott felsőfokú iskolai végzettségű köztisztviselő – felügyelői munkakörében – az atomenergia-felügyeleti szerv képzési rendje és az elnök által kijelölt vizsgabizottság előtt tett sikeres vizsga letétele után bízható meg a 15. § (1) bekezdése szerinti önálló ellenőrzési és intézkedési tevékenység ellátásával.

(3) Az atomenergia-felügyeleti szervnél közszolgálati jogviszonyban állók teljesítményértékelésének és minősítésének rendjére, eljárására és szintjeire, a kiválasztási eljárásra, a kiválasztás rendjére és feltételeire, a pályáztatás rendjére, annak szervezésére és lebonyolítására vonatkozó részletes szabályokat az atomenergia-felügyeleti szerv közszolgálati szabályzata határozza meg.”

6. §

(1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az atomenergia-felügyeleti szerv a feladatai ellátásával és a működésével összefüggő kiadásokat saját bevételeiből fedezi.”

(2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 8. §-a a következő (1a)–(1f) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az atomenergia-felügyeleti szerv bevételét képezi

- a) a felügyeleti díj,
- b) az atomenergia-felügyeleti szerv által kiszabott bírság,
- c) az igazgatási szolgáltatási díj és
- d) az egyéb bevétel.

(1b) Az atomenergia-felügyeleti szerv bevételeiből évente – a bírságból származó bevétel kivételével – legfeljebb a tárgyévi bevétel 25%-ának megfelelő mértékig tartalékot képezhet. Az így képzett tartalék kizárólag az (1) bekezdés szerinti kiadásokra használható fel, az más célra nem vonható el.

(1c) Az atomenergia-felügyeleti szerv kérelemre indult eljárásáért – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(1d) Az atomenergia-felügyeleti szerv eljárásaiért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj teljes összege az atomenergia-felügyeleti szerv saját bevétele, amelyet a működésével és működtetésével kapcsolatos kiadások fedezésére használ fel. Az előző évi bevételeiből származó maradványt az atomenergia-felügyeleti szerv a következő években felhasználhatja. A maradvány felhasználásáról az elnök dönt.

(1e) Törvényben, törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban vagy törvény alapján az atomenergia-felügyeleti szerv határozatában megállapított, fizetendő díj és annak késedelmi kamata köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

(1f) A (1a) bekezdés a)–c) pontja szerinti bevételek 30%-a a központi költségvetést illeti meg. A központi költségvetésről szóló törvény ennél alacsonyabb mértéket határozhat meg.”

(3) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 8. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az atomenergia-felügyeleti szerv bevételét – az (1f) bekezdés kivételével – működésének fedezetére használja fel, az más célra nem vonható el.”

7. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény a következő 17/A–17/C. §-sal egészül ki:

„17/A. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szerv:

1. ellátja az Európai Atomenergia Közösség, az Euratom kutatási-fejlesztési keretprogramjaiban való hazai részvétel összehangolását és a keretprogrammal kapcsolatos nemzeti kapcsolattartási pont feladatait;
2. együttműködik a Nemzetközi Atomenergia Ügynökséggel, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Nukleáris Energia Ügynökségével, az Európai Atomenergia Közösséggel, továbbá az atomenergia békés célú alkalmazása területén működő más nemzetközi és regionális kormányközi szervezetekkel;
3. ellátja az atomenergia biztonságos alkalmazása terén kötött kormányközi egyezmények hazai végrehajtását szolgáló feladatokat;

4. gondoskodik a hatáskörébe utalt nemzetközi, az atomenergia biztonságos alkalmazásával kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséről:

- a) a nukleáris biztonsággal,
- b) a radioaktív hulladékok és kiégett üzemanyag biztonságos kezelésével,
- c) a nukleárisbaleset-elhárítással,
- d) a nukleáris védettséggel,
- e) a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásával, továbbá
- f) az atomkárért való felelősséggel összefüggésben;

5. előkészíti a 4. pont a) és b) alpontjához kapcsolódó nemzetközi kötelezettség alapján teljesítendő nemzeti jelentéseket;

6. előkészíti a 2009/71/Euratom tanácsi irányelv végrehajtásáról szóló jelentést;

7. gondoskodik a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsága folyamatos javítását szolgáló nemzetközi szakértői értékelés megkéréséről;

8. gondoskodik a nukleáris létesítmények nukleáris biztonságát szolgáló jogszabályoknak és a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a 2009/71/Euratom tanácsi irányelv szerinti tagállami önellenőrzéséről;

9. bejelenti az Európai Bizottságnak a nemzeti programot és annak jelentős módosítását;

10. megadja az Európai Bizottság részére a nemzeti programmal kapcsolatban kért pontosítást, illetve tájékoztatást;

11. tájékoztatja az Európai Bizottságot a nemzeti program felülvizsgálatáról;

12. gondoskodik a kiégett üzemanyagok és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló jogszabályok és hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint a nemzeti program és annak végrehajtása során a 2011/70/Euratom tanácsi irányelv szerinti tagállami önellenőrzéséről;

13. előkészíti a 2011/70/Euratom tanácsi irányelv végrehajtásáról szóló jelentésnek a kiégett üzemanyagra vonatkozó részjelentését, valamint összeállítja a teljes jelentést;

14. gondoskodik a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék magas színvonalú biztonságos kezelése érdekét szolgáló nemzetközi szakértői értékelés megkéréséről;

15. koordinálja a 2014/87/Euratom tanácsi irányelv szerinti, konkrét téma alapján végrehajtott szakértői felülvizsgálat nemzeti értékelését, elkészíti és közzéteszi a nemzeti jelentést, és intézkedéseket határoz meg a biztonság növelése érdekében;

16. indokolatlan késedelem nélkül nemzetközi szakértői felülvizsgálatot kér olyan balesetek esetében, amelyek a telephelyen kívüli veszélyhelyzeti intézkedéseket vagy a lakosságot érintő védelmi intézkedéseket tesznek szükségessé;

17. együttműködik a Nemzeti Akkreditáló Hatósággal az NBSZ. Kr. szerinti, az engedélyestől független, jogszabály szerint feljogosított ellenőrző szervezet akkreditálási eljárásának értékelő csoportjába történő, a nukleáris területen szakértelemmel rendelkező szakértők kirendelése kapcsán.

(2) Az atomenergia-felügyeleti szerv gondoskodik az (1) bekezdés 6. és 13. pontja szerinti, az Európai Bizottság részére történő jelentéstételi kötelezettség teljesítéséről.

(3) A nukleáris létesítmények engedélyesei, a radioaktív hulladékot és a kiégett üzemanyagot kezelő létesítmények engedélyesei információt és adatokat szolgáltatnak az atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörébe utalt, az (1) bekezdés 5. és 15. pontja szerinti nemzetközi kötelezettség alapján teljesítendő nemzeti jelentések előkészítéséhez, valamint a 8. § (3) bekezdése szerint az atomenergia hazai alkalmazásának biztonságáról szóló, az Országgyűlésnek benyújtandó éves jelentéshez.

(4) Az atomenergia-felügyeleti szerv az atomenergia biztonságos alkalmazásával kapcsolatos kötelezettségek alapján hatékony irányítási rendszert hoz létre és tart fenn, amelynek keretében az e törvényben meghatározott alapvető biztonsági célkitűzés elérése érdekében olyan intézkedéseket hoz, amelyek a szervezet minden szintjén elősegítik a kérdésfelvető és tanuló magatartást.

17/B. § Az atomenergia-felügyeleti szerv jár el általános építésügyi hatóságként és általános építésfelügyeleti hatóságként

a) kutatóreaktor és oktatóreaktor biztonsági övezetében, egyéb nukleáris létesítmény biztonsági övezetével érintett ingatlanok esetében, illetve

b) biztonsági övezet kijelölése hiányában a nukleáris létesítmény telephelyvizsgálati és -értékelési engedélyében meghatározott tervezett telephelyével érintett ingatlanok esetében, valamint

ba) kutatóreaktor, oktatóreaktor és nukleáris üzemanyagot vizsgáló laboratórium esetében a nukleáris létesítmény tervezett telephelyének határától számított százméteres távolságon belüli vagy azzal érintett ingatlanok esetében,

bb) a ba) alpontban meghatározott nukleáris létesítmények kivételével a nukleáris létesítmény tervezett telephelyének határától számított ötszáz méteres távolságon belüli vagy azzal érintett ingatlanok esetében.

17/C. § Az atomenergia-felügyeleti szerv jár el általános építésügyi hatóságként és általános építésfelügyeleti hatóságként

a) a radioaktív hulladék-tároló biztonsági övezetével érintett ingatlanok esetében, illetve

b) biztonsági övezet kijelölése hiányában a radioaktív hulladék-tároló telephelykutatói keretprogram engedélyében meghatározott tervezett telephelyén, valamint a tervezett telephelyének határától számított százméteres távolságon belüli vagy azzal érintett ingatlanok esetében.”

8. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény „Vegyes és hatályba léptető rendelkezések” alcíme a következő 66/H. és 66/I. §-sal egészül ki:

„66/H. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szervnél foglalkoztatott kormánytisztviselő (a továbbiakban: érintett) kormányzati szolgálati jogviszonya – a (4) és (5) bekezdésben foglalt kivétellel – 2022. január 1-jén a Küt. szerinti közszolgálati jogviszonná alakul át.

(2) Az atomenergia-felügyeleti szervnél foglalkoztatott kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyára 2022. január 15-ig a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az érintettet a jogviszony (1) bekezdés szerinti átalakulásáról 2021. december 1-jéig tájékoztatni kell, a közszolgálati munkaszerződést – a 6/K. § (2) bekezdése szerinti tartalommal – 2022. január 15-ig kell megkötöni.

(4) Ha a közszolgálati munkaszerződés a (3) bekezdés szerinti határidőben nem kerül megkötésre, az érintett kormányzati szolgálati jogviszonya a Kit. 114. § (3) bekezdésében foglaltak szerint szűnik meg 2022. január 16. napjával.

(5) Az (1) bekezdéstől eltérően az érintett jogviszonya nem alakul át a Küt. szerinti közszolgálati jogviszonná, ha valamelyik fél egyoldalú jognyilatkozata alapján az atomenergia-felügyeleti szerv jogállásával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: 2021. évi CXIV. törvény) hatálybalépését követően szűnik meg a jogviszony.

(6) Az érintett e törvény szerinti illetményét úgy kell megállapítani, hogy az nem lehet kevesebb annál, mint amekkora összegre illetményként a kinevezési okirat alapján 2021. december 1. napján jogosult volt.

(7) Az érintett jogviszonyának az (1) bekezdés szerinti átalakulása esetén a jogviszonyt a próbaidő, a végkielégítésre és a szolgálati elismerésre való jogosultság szempontjából folyamatosnak kell tekinteni.

(8) Az érintett a 2021. december 31. napján ellátott álláshelyi feladatait mindaddig elláthatja, amíg az álláshelyen ellátandó feladatok vagy az álláshely betöltésének szakmai feltételei meg nem változnak.

(9) A 2021. évi CXIV. törvény 18. § (2) bekezdésében megjelölt rendelkezések hatálybalépése nem szakítja meg a 2021. december 31. napján fennálló jogviszonyból eredő igények elévülését.

(10) A 2021. december 31. napján már fennálló tanulmányi szerződést és munkáltatói kölcsön szerződést a 2021. évi CXIV. törvény 18. § (2) bekezdésében megjelölt rendelkezések hatálybalépése nem érinti.

(11) A 2021. december 31. napján folyamatban lévő fegyelmi, illetve kártérítési eljárást az eljárás megindulásakor hatályos szabályok szerint kell lefolytatni azzal, hogy a fegyelmi eljárásban a Küt. 84. § (2) bekezdése szerinti fegyelmi büntetést lehet kiszabni.

(12) Az atomenergia-felügyeleti szerv által a 2021. évi CXIV. törvény hatálybalépését megelőzően a szabályzatában foglaltak szerint nyújtott visszatérítendő, illetve vissza nem térítendő juttatások az új szabályzat hatálybalépéséig nyújthatóak.

(13) A gyakorolható tevékenység, valamint közérdekű önkéntes tevékenység bejelentésére vonatkozó kötelezettség határideje a 2021. évi CXIV. törvény 18. § (2) bekezdésében megjelölt rendelkezések hatálybalépését követő 15. nap.

(14) A 2021. évi CXIV. törvénnyel megállapított 6/A. és 6/B. §-nak az elnök kinevezési feltételeire és a kinevezési eljárására vonatkozó rendelkezéseit az atomenergia-felügyeleti szerv első elnökének kinevezésére a 2021. évi CXIV. törvény 18. § (2) bekezdésében megjelölt rendelkezések hatálybalépésétől alkalmazni kell.

(15) Az érintett nemzetbiztonsági ellenőrzésének lefolytatását a 2021. évi CXIV. törvény 18. § (2) bekezdésében megjelölt rendelkezések hatálybalépését követő 30 napon belül kezdeményezni kell.

66/I. § (1) Az érintett részére a 2021. december 31-én meglévő, ki nem adott szabadságát 2022. január 1-jét követően – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – nem lehet kiadni.

(2) A 2021. december 31. napján szülési szabadságon, vagy a gyermek ápolása, gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadságon lévő érintett azon szabadságát, amelyre 2021. december 31-ig jogosultságot szerzett, az érintett döntése szerint távollétének megszűnését követő

- a) 2 éven belül ki kell adni, vagy
- b) 30 napon belül meg kell váltani.

(3) Az érintett 2021. december 31-én meglévő, ki nem adott szabadságát 40 napon belül meg kell váltani. A megváltás során az érintettet 2021. december 1-jén megillető illetménnyel kell számolni.”

9. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:

„(12) Felhatalmazást kap az elnök, hogy rendeletben állapítsa meg:

1. az atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörébe tartozó, kérelemre indult eljárások tekintetében az eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékére, valamint a díjak és az egyéb bevételek beszedésére, kezelésére, nyilvántartására, visszatérítésére vonatkozó részletes szabályokat;
2. a 18/D. § szerinti szakmagyakorlásra alkalmasság igazolásának és a nyilvántartásba vétel részletes szabályait, továbbá a nyilvántartás adattartalmát;
3. azoknak a radioaktív anyagoknak, valamint ionizáló sugárzást létrehozó berendezéseknek a körét, amelyek alkalmazása – az általuk létrehozható ionizáló sugárzás jellege és mértéke folytán – az emberi életre és egészségre, az emberi környezetre nem minősül veszélyesnek, és ezért nem tartoznak e törvény hatálya alá;
4. az atomenergia alkalmazása körébe tartozó anyagok, berendezések tulajdonjoga megszerzésének speciális feltételeit, birtoklásuk, üzemben tartásuk bejelentésének rendjét;
5. a speciális érvényesítési eljárások rendjét;
6. az atomenergia alkalmazása körében a sugárvédelem érvényesítése érdekében:
 - a) a munkavállalók és a lakosság sugárterhelésére vonatkozó dózis-határértékeket [ideértve a nukleáris baleset (katasztrófa) következményeinek felszámolásában részt vevők sugárterhelését is], a személyeket érő külső és belső sugárterhelés ellenőrzésének rendjét, valamint a veszélyhelyzeti, illetve a meglévő sugárzási helyzetekre irányadó vonatkoztatási szinteket, továbbá a veszélyhelyzeti munkavállalók sugárterhelésére vonatkozó dózis-határértékeket;
 - b) használt berendezések, eszközök sugárvédelmi minősítését;
 - c) a munkavállalókra irányadó sugár-egészségügyi, munkavédelmi, munkaköri alkalmassági szabályokat, a munkavállalók sugárvédelmi oktatásának és tájékoztatásának rendjét;
 - d) a közúti szállító eszközök sugárvédelmi követelményeit;
 - e) a tervezett, meglévő és a veszélyhelyzeti sugárzási helyzetekre vonatkozó sugárvédelmi szabályokat, valamint a sugárvédelmi szolgálatok feladatára és működésére vonatkozó részletes előírásokat;
 - f) a radon- és radon leányelem-koncentrációk vonatkoztatási szintjét lakó- és középületekben, az építőanyagok gyártásához felhasznált alapanyagok, a kereskedelmi forgalomba kerülő építőanyagok, továbbá az építési területek felhasználhatóságának sugárvédelmi szempontból való korlátozását;
 - g) a külföldről származó és kereskedelmi forgalomba kerülő termékek, illetve alapanyagok radioaktivitásával kapcsolatos előírások betartásának és ellenőrzésének szabályait;
 - h) a radioaktív anyagok használati cikkekben való alkalmazásának szabályait;
 - i) a radioaktív anyagok birtoklása, előállítása, termelése, kezelése, feldolgozása, forgalmazása, tárolása, felhasználása, átalakítása, szállítása engedélyezési és a hatósági felügyelet alóli felszabadítási eljárását, valamint a radioaktív anyagok szállításának, fuvarozásának és csomagolásának eljárási szabályait;
 - j) az i) alpontban felsorolt tevékenységet szolgáló létesítmény vagy berendezés létesítése, üzembe helyezése, üzemeltetése, átalakítása, javítása, megszüntetése, leszerelése engedélyezési eljárását és ellenőrzésének rendjét;
 - k) az ionizáló sugárzást létrehozó létesítmény, berendezés létesítéséhez, előállításához, üzemeltetéséhez, átalakításához és megszüntetéséhez szükséges engedélyezési eljárást és az ellenőrzés rendjét;
 - l) a természetben előforduló radioaktív anyagok felhasználásával végzett tevékenységek besorolásának vagy típusainak meghatározási szabályait;
 - m) a sugárterhelésnek kitett munkavállalók kategóriákba sorolása szabályait;
 - n) a sugárzás elleni védőeszköz forgalomba hozatalának engedélyezési és sugárvédelmi minősítési rendjét;
 - o) a j) és k) alpontok szerinti létesítmény, berendezés alkalmazásának vagy üzemeltetésének megkezdésére, alkalmazásának vagy üzemeltetésének megszüntetésére, tulajdonjoga megszerzésére, illetve használata bármilyen jogcímen történő átengedésére irányuló bejelentés tudomásulvételének szabályait;

7. az Országos Személyi Dozimetriai Nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes szabályokat, a sugárvédelmi szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, e tevékenység folytatására jogosító engedély kiadásának rendjét, a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes szabályokat, a sugárvédelmi képzésre és továbbképzésre vonatkozó részletes szabályokat, valamint a sugárvédelmi képzettség nyilvántartásának vezetésére vonatkozó részletes szabályokat;

8. az atomenergia alkalmazása körében eljáró

a) független műszaki szakértői tevékenység folytatásának szabályait, végzésének feltételeit, a vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat, a szakértői szakterületeket, az e tevékenységre jogosító engedély kiadásának rendjét, a tevékenységre jogosító engedély iránti kérelmezési eljárásban részt vevő minősítő bizottságok tagjaira és összeférhetlenségére vonatkozó feltételeket, a szakvélemény tartalmi elemeit és az elkészítésére irányadó szabályokat, a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket, valamint a külföldi szakértőre vonatkozó, az EGT-állam állampolgár szakértőtől eltérő szabályait;

b) műszaki szakértő szervezet minősítésének, nyilvántartásának, működésének és alkalmazásának szabályait;

9. a nukleáris létesítmények tekintetében

a) a biztonsági jelentések tartalmát,

b) a telephely vizsgálatára és értékelésére, a telephely jellemzőinek és alkalmasságának megállapítására, létesítésére, bővítésére, üzembe helyezésére, üzemeltetésére, átalakítására, üzemen kívül helyezésére, megszüntetésére vonatkozó nukleáris biztonsági követelményeket,

c) a nukleáris rendszerek és rendszerelemek tervezésére, gyártására, beszerzésére, szerelésére, üzembe helyezésére és leszerelésére, valamint a nukleáris létesítmények üzemeltetésének időszaka alatt történő átalakításokra vonatkozó nukleáris biztonsági követelményeket,

d) a tervezést, létesítést, építést, gyártást, üzembe helyezést, üzemeltetést és leszerelést végző szervezetek irányítási rendszerével szemben támasztott követelményeket,

e) a munkavállalók foglalkoztatási előírásait,

f) a nukleáris biztonsági hatósági tevékenység szabályait,

g) a nukleáris létesítményekkel összefüggő építmények körét, a nukleáris létesítményekkel, valamint a nukleáris létesítményekkel összefüggő építményekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárások lefolytatásának részletes szabályait, a műszaki dokumentáció részletes tartalmi követelményeit, az építésfelügyeleti ellenőrzés építésügyi eljárásának és ellenőrzésének rendjét, továbbá építészeti és épületgépészeti nukleáris biztonsági követelményeit,

h) a létesítés alatt álló nukleáris létesítmény engedélymódosításának eljárási szabályait;

10. a radioaktív hulladék-tárolók biztonsági követelményeit és az ezzel összefüggő hatósági követelmények részletes szabályait, valamint a létesítés alatt álló radioaktív hulladék-tároló engedélymódosításának eljárási szabályait."

10. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény a 68. §-t követően a következő „Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés” alcímmel egészül ki:

„Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

68/A. § A 6. § (2)–(6) bekezdése, a 6/A–6/M. §, a 8. § (1)–(2) bekezdése, a 17/A–17/C. §, valamint a 68. § (12) bekezdése az Alaptörvény 23. cikk (1), (2) és (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül."

11. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény a 69. §-t megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés”

12. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény

a) 2. § 30. pontjában a „Büntető Törvénykönyv” szövegrész helyébe a „Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény” szöveg,

b) 5/B. § (4) bekezdésében az „atomenergia-felügyeleti szerv felügyeletét ellátó” szövegrész helyébe az „energiapolitikáért felelős” szöveg,

c) 13. § (1) bekezdésében a „Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Polgári Törvénykönyv)” szövegrész helyébe a „Polgári Törvénykönyv” szöveg,

d) 16. § (3a) bekezdés g) és h) pontjában a „szóló miniszteri” szövegrész helyébe a „szóló, elnök által kiadott” szöveg,

- e) 16/C. § (1) bekezdésében az „ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló kormányrendeletben” szövegrész helyébe az „elnök rendeletében” szöveg,
- f) 18/D. § (1) bekezdésében a „kormányrendelet” szövegrész helyébe az „az elnök által kiadott rendelet” szöveg lép.

13. § Hatályát veszti az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény

- a) 8. § (5) bekezdés d) pontja,
- b) 17. § (2b) bekezdésében a „ , kormányrendeletben meghatározott” szövegrész,
- c) 18/C. §-a,
- d) 67. § a) pontjában az „az atomenergia-felügyeleti szerv nukleáris energiával kapcsolatos európai uniós, valamint nemzetközi kötelezettségekkel összefüggő feladatkörét, egyes európai uniós kötelezettségek teljesítésének alanyát,” szövegrész,
- e) 67. § b)–d) pontja,
- f) 67. § m) pontjában a „valamint a radioaktív anyagok nyilvántartásával és ellenőrzésével, továbbá a nukleáris anyagok nyilvántartásával és ellenőrzésének szabályaival összefüggő eljárási szabályokat,” szövegrész,
- g) 67. § n) pontja,
- h) 67. § s) pontja,
- i) 67. § v) pont ve) alpontja,
- j) 67. § w)–y) pontja,
- k) 68. § (1) bekezdés a) és b) pontja,
- l) 68. § (1) bekezdés d) pontja,
- m) 68. § (1) bekezdés f) és g) pontja.

3. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény módosítása

- 14. §** (1) A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (3) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
(*Önálló szabályozó szerv*)
„d) az Országos Atomenergia Hivatal.”
- (2) A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (3) bekezdés
- 1. b) pontjában a „Hivatal és” szövegrész helyébe a „Hivatal,” szöveg,
 - 2. c) pontjában a „Hatósága.” szövegrész helyébe a „Hatósága és” szöveg lép.

4. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosítása

- 15. §** Hatályát veszti a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 2. § (3) bekezdés b) pontja.

5. A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény módosítása

- 16. §** A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény 2. § (1) bekezdése a következő o) ponttal egészül ki:
(*E törvény alkalmazásában különleges jogállású szerv:*)
„o) az Országos Atomenergia Hivatal.”
- 17. §** A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény
- a) 2. § (1) bekezdés m) pontjában az „Iroda és” szövegrész helyébe az „Iroda,” szöveg,
 - b) 2. § (1) bekezdés n) pontjában a „Hivatala.” szövegrész helyébe a „Hivatala és” szöveg,
 - c) 98. § (1) bekezdésében a „Versenyhivatal” szövegrész helyébe a „Versenyhivatal, az Országos Atomenergia Hivatal” szöveg lép.

6. Záró rendelkezések

- 18. §** (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) Az 1–7. §, a 10–12. §, a 13. § a) és c) pontja, valamint a 14–17. § 2022. január 1-jén lép hatályba.
(3) A 9. § és a 13. § b) és d)–m) pontja 2022. május 1-jén lép hatályba.
- 19. §** E törvény
1. alcíme az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján,
 3. § (2) és (3) bekezdése, 4. §-a, 6. §-a, 7. §-a és 9. §-a az Alaptörvény 23. cikk (1), (2) és (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- 20. §** A 2. alcím
- a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2009. június 25-i 2009/71/Euratom tanácsi irányelv 9. cikk (1) és (3) bekezdésének,
 - a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról szóló, 2011. július 19-i 2011/70/Euratom tanácsi irányelv 6. cikk (3) bekezdésének, 13. cikk (1) és (3) bekezdésének, 14. cikk (1) és (3) bekezdésének,
 - az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 5-i 2013/59/Euratom tanácsi irányelv 76. cikk (1) bekezdés b) pontjának,
 - a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló 2009/71/Euratom irányelv módosításáról szóló, 2014. július 8-i 2014/87/Euratom tanácsi irányelv 1. cikk 5–6. és 8–10. pontjának való megfelelést szolgálja.
- 21. §** E törvény tervezetének az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról szóló szerződés 33. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

III. Kormányrendeletek

**A Kormány 623/2021. (XI. 10.) Korm. rendelete
a kábítószerrel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető
tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló
66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 100. § (1) bekezdés d) pontjában, valamint az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 32. § (4) bekezdés a), b) és e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A kábítószerrel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § 12. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„12. gyógyászati célú tevékenység: a kábítószerrel, pszichotróp anyagokkal és új pszichoaktív anyagokkal végzett, a gyógyszerkutatást, -fejlesztést, a gyógyszerek forgalomba hozatali engedélyezési eljárását, valamint a gyógyszeres kezelés megvalósulását célzó, az adott tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező által végzett tevékenység;”
- 2. §** Az R. 34. § (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:
(Ez a rendelet)
„h) a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a „kábitószer” fogalom meghatározását a metil-3,3-dimetil-2-[[1-(pent-4-én-1-il)-1H-indazol-3-karbonil]amino]butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-[[1-(4-fluorbutil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról szóló, 2021. március 12-i (EU) 2021/802 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek”
(való megfelelést szolgálja.)
- 3. §** Az R. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 4. §** Az R.
a) 27. § (4) bekezdés c) pontjában és (4a) bekezdésében az „az OGYÉI-t” szövegrész helyébe az „az OGYÉI-t és a NÉBIH-et,” szöveg,
b) 27. § (4b) bekezdésében az „OGYÉI” szövegrész helyébe az „OGYÉI és a NÉBIH” szöveg lép.
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.
- 6. §** A 3. § és az 1. melléklet a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a „kábitószer” fogalom meghatározását a metil-3,3-dimetil-2-[[1-(pent-4-én-1-il)-1H-indazol-3-karbonil]amino]butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-[[1-(4-fluorbutil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról szóló, 2021. március 12-i (EU) 2021/802 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 623/2021. (XI. 10.) Korm. rendelethez

1. Az R. 1. melléklet B) PSZICHOTRÓP ANYAGOK JEGYZÉKE részben foglalt „Pszichotróp anyagok 1. jegyzéke (P1)” elnevezésű táblázat a következő 126. sorral egészül ki:

	<i>(Hivatalos elnevezés /illetve más név vagy rövidítés, vagy külföldön gyakran használt más írásmód/</i>	<i>Kémiai név</i>
126.	4F-MDMB-BICA	methyl2-({[1-(4-fluorobutyl)-1H-indol-3-yl]carbonyl}amino)-3,3-dimethylbutanoate

2. Az R. 1. melléklet B) PSZICHOTRÓP ANYAGOK JEGYZÉKE részben foglalt „Pszichotróp anyagok 2. jegyzéke (P2)” elnevezésű táblázat a következő 51. és 52. sorral egészül ki:

	<i>(Hivatalos elnevezés /illetve más név vagy rövidítés, vagy külföldön gyakran használt más írásmód/</i>	<i>Kémiai név</i>
51.	CUMYL-PeGaClone	2-(1-methyl-1-phenyl-ethyl)-5-pentyl-pyrido [4,3-b]indol-1-one (IUPAC), 5-pentyl-2-(2-phenylpropan-2-yl)-2,5-dihydro-1H-pyrido [4,3-b]indol-1-one, 2-cumyl-5-pentyl-gamma-carbolin-1-one
52.	MDMB-4en-PINACA	methyl 3,3-dimethyl-2-[[1-(pent-4-en-1-yl)-1H-indazole-3-carbonyl]amino]butanoate

3. Az R. 1. melléklet B) PSZICHOTRÓP ANYAGOK JEGYZÉKE részben foglalt „Pszichotróp anyagok 4. jegyzéke (P4)” elnevezésű táblázat a következő 65–67. sorral egészül ki:

	<i>(Hivatalos elnevezés /illetve más név vagy rövidítés, vagy külföldön gyakran használt más írásmód/</i>	<i>Kémiai név</i>
65.	clonazolam	6-(2-chlorophenyl)-1-methyl-8-nitro-4H-[1,2,4]triazolo[4,3-a][1,4]benzodiazepine
66.	flubromazolam	8-bromo-6-(2-fluorophenyl)-1-methyl-4H-[1,2,4]triazolo[4,3-a][1,4]benzodiazepine
67.	diclazepam, 2-chlorodiazepam, Ro5-3448	7-chloro-5-(2-chlorophenyl)-1-methyl-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-one

4. Hatályát veszti az R. 1. melléklet B) PSZICHOTRÓP ANYAGOK JEGYZÉKE részben foglalt „Pszichotróp anyagok 1. jegyzéke (P1)” elnevezésű táblázat 117. sora.

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A külgazdasági és külügyminiszter 36/2021. (XI. 10.) KKM rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és az Európai Szomszédsgai és Partnerségi Eszköz pénzügyi alapok egyes, a területi együttműködéshez kapcsolódó programjai végrehajtásában magyarországi közreműködő szervezet kijelöléséről szóló 34/2007. (XI. 17.) ÖTM rendelet módosításáról

A 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és az Európai Szomszédsgai és Partnerségi Eszköz pénzügyi alapok egyes, a területi együttműködéshez kapcsolódó programjaiból származó támogatások hazai felhasználásának intézményeiről szóló 49/2007. (III. 26.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 140. § n) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 64. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. § Az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és az Európai Szomszédsgai és Partnerségi Eszköz pénzügyi alapok egyes, a területi együttműködéshez kapcsolódó programjai végrehajtásában magyarországi közreműködő szervezet kijelöléséről szóló 34/2007. (XI. 17.) ÖTM rendelet 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és az Európai Szomszédsgai és Partnerségi Eszköz pénzügyi alapok egyes, a területi együttműködéshez kapcsolódó programjaiból származó támogatások hazai felhasználásának intézményeiről szóló 49/2007. (III. 26.) Korm. rendelet

a) 1. § (3) bekezdés a), b) és e)–h) pontjában meghatározott operatív programok tekintetében a külgazdasági ügyekért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) mint közös irányító hatóság és

b) 1. § (3) bekezdés a)–k) pontjában meghatározott operatív programok tekintetében a miniszter mint nemzeti hatóság

feladatainak végrehajtásában a Széchenyi Programiroda Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság közreműködik.”

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 29/2021. (XI. 10.) AB határozata a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.248/2020/7. számú és a Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. számú ítéletei alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Márki Zoltán és dr. Salamon László* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Dienes-Oehm Egon és dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.248/2020/7. számú és a Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. számú ítéletei alaptörvény-ellenesek, ezért azokat megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Barta Sándor ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.248/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező egyedi ügyben megállapított tényállás szerint 2015. február 24. napján 19 óra 30 perc és 20 óra között az indítványozó férje az indítványozó tulajdonában álló gépjárművel Galgaguta irányából Acsa irányába haladt a 2108-as műúton. A településjelző tábla előtt az indítványozó férje észlelte, hogy egy szarvascorda szaladt át előtte baloldalról, ezért a gépjárművel megállt. A megállást követően az álló gépjármű oldalának szaladt egy szarvas, és megrongálta a gépjármű karosszériáját, az okozott kárt utóbb egy gépjárműszakértő az avulást is figyelembe véve 302 889 Ft-ban határozta meg. A balesetet követően a gépjármű vezetője azonnal értesítette a rendőrséget, a rendőrség kiérkezéséig a helyszínt nem változtatta meg és nem hagyta el, a balesetnek a gépjármű vezetőjén kívül annak utasa, valamint a gépjármű mögött álló gépjármű vezetője is tanúja volt. Az intézkedő rendőr a helyszínen azt állapította meg, hogy ugyan a 2108-as műúton két vadveszélyt jelző tábla is kihelyezésre került, azonban a baleset helyszíne nem esett a vadveszélyt jelző tábla hatálya alá.
- [3] Az indítványozó a gépjárműben keletkezett kárról készült szakvélemény alapján az okozott kár megtérítését kérte a területen vadászatra jogosult gazdasági társaságtól (a per alperesétől). Az alperes a kárigényt elutasította, ugyanis álláspontja szerint az érintett útszakaszon a vadveszélyt jelző tábla végig ki volt helyezve, a társaság pedig a baleset időpontjában vadászati tevékenységet nem folytatott, a vad közútra történő kiváltása ezért neki nem felróható, a vadak mozgására ugyanis érdemi ráhatása nincs.
- [4] A kárigény elutasítását követően az indítványozó fizetési meghagyás kibocsátását kérte, melyet dr. Komáromyné dr. Tóth Lenke budapesti közjegyző 11018/Ú/31372/2016. szám alatt kibocsátott. A vadászatra jogosult gazdasági társaság a fizetési meghagyással szemben ellentmondással élt, ezért az eljárás perré alakult át.
- [5] 1.2. A Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. számú ítéletével a keresetet elutasította. A járásbíróság ítéletében rögzítette, hogy a baleset időpontjában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:563. §-a szabályozta a vadászható állat által okozott kárért való felelősség eseteit. Eszerint a kárért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a területéről a vad kiváltott, a vadászatra jogosult pedig akkor mentesülhet a felelősség alól, ha azt bizonyítja, hogy a kárt ellenőrzési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.)

baleset idején hatályos 75/A. §-a értelmében „[a] jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályai alapján köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni”. A balesetet követően, 2015. május 5. napján lépett hatályba a Vtv. 75/A. § új (2) bekezdése, melynek értelmében „[a] vadászható állat által okozott kárért való (1) bekezdés szerinti felelősség és a fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség találkozása esetén a Polgári Törvénykönyvnek a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályait kell alkalmazni”.

- [6] A Váci Járásbíróság ítéletében hosszan idézte az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) AB határozatát (a továbbiakban: Abh.), azonban arra a következtetésre jutott, hogy bár az indítványozó követelése abban az időszakban történt, amikor a jogalkotó kiemelte a fokozott veszéllyel járó tevékenység köréből a vad és az ember által fokozott veszéllyel járó tevékenység találkozásának eseteit, az indítványozó követelése mégsem ítéltető meg. Az ítélet érvelése szerint a jogszabályban megfogalmazott „ellenőrzési körén kívül eső elháríthatatlan ok” mint kimentési ok alkalmazásával „a jogalkotó gyakorlatilag a kimentési lehetőségtől fosztaná meg a hivatkozott § alapján az alperest, és az országot kisebb-nagyobb zárt állatkertté tenné, ha a vadásztársaságoknak minden közutat vadvédelmi kerítéssel kellene ellátnia, az évi 4–6.000 vadbaleset eredményeként a vadásztársaságok anyagilag teljesen tönkremennének ilyen beruházás mellett, márpedig jelenleg a vadtól más módon a közút nem védhető meg, de a nyúl mindenhol átmegy.” Az ítélet szerint „[a] törvényeket ismerni nem azt jelenti, hogy azok szavait tartjuk be, hanem értelmét és célját”, a bíróság szerint pedig jelen esetben a jogalkotó a Ptk. 5:563. §-ával a bíróság szerint valójában annak ellenére nem objektív felelősségi szankciót telepített a vadászatra jogosultakra, hogy a Ptk. 5:563. §-a annak egyértelmű szövege szerint objektív felelősségi szankciót tartalmaz. Az ítélet szerint az alperes felelőssége azért nem állapítható meg, mert „[a]ttól többet, mint amit megtett az alperes, tehát: nem hatott a vadmozgásra, ugyanakkor figyelmeztette a vadmozgásra a felperest, a bíróság álláspontja [szerint] nem lehet tenni”. Az ítélet szerint ez az értelmezés felel meg a Ptk. 6:539. § (3) bekezdésének, mely szerint valójában azt kell vizsgálni, hogy az okozott kár „a fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenességre vezethető vissza” vagy sem, márpedig jelen esetben ilyen rendellenesség az alperes társaság tevékenységében sem állapítható meg, ezért mindkét fél (az indítványozó és az alperes is) maga viseli a kárát.
- [7] 1.3. Az ítélettel szemben az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, melyben alapvetően arra hivatkozott, hogy a baleset idején irányadó jogszabályi rendelkezések egyértelműen objektív felelőssé tették a vadászatra jogosultakat, a Váci Járásbíróság azonban ennek ellenére nem az objektív felelősség szabályait alkalmazta. Az indítványozó álláspontja szerint a baleset bekövetkezésének idején a jogalkotó az alperest valóban megfosztotta a kimentés lehetőségétől, az elsőfokú bíróság azonban az egyértelműen kifejezett jogalkotói akaratot figyelmen kívül hagyva döntötte el a jogvitát, melyre nem lett volna jogi lehetősége. A másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.248/2020/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. A másodfokú ítélet szerint „[a] másodfokú bíróság nem osztja az elsőfokú ítélet indokait arra vonatkozóan, hogy a jelen esetben a Ptk. 6:563. § alkalmazásának van helye”. A Budapest Környéki Törvényszék szerint „[a]z új Ptk. sem akart változtatni a korábbi ítélkezési gyakorlaton, az eltérő szabályozás lényegében törvényszerkesztési következetlenség eredménye, amely utóbb a Vtv. 75/A. § (2) bekezdés módosításával orvoslásra került. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fentiekből következően a jogalkotói szándék szem előtt tartásával és a jogfolytonosság biztosítása érdekében a 2014. március 15. és 2015. május 05. közötti időszakban is vad és gépjármű ütközés esetén az új Ptk. veszélyes üzemi felelősségi szabályait kell alkalmazni, így ez vonatkozik a perbeli esetre is.” Ezen érvelés alátámasztására a másodfokú bíróság idézte Lábady Tamás és Orosz Árpád kúriai tanácselnök gondolatait is. A másodfokú bíróság ezt követően a baleset körülményeit a Ptk. 6:539. §-a (a veszélyes üzemek találkozása) alapján értékelte, és az elsőfokú bíróság ítéletét eltérő jogi indokolással hagyta helyben.
- [8] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.248/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az alkotmányjogi panasz és annak kiegészítése szerint a támadott bírói döntések ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) és (2) bekezdéseivel, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével és a 28. cikkel, az alábbiak szerint.
- [9] Az I. cikk (3) bekezdése sérelmét az indítványozó azért állítja, mert az eljáró bíróságok az indítványozó tulajdonhoz való jogát aránytalanul és a jog lényeges tartalmának figyelmen kívül hagyásával korlátozták. Az indítványozó érvelése szerint a bíróságok azért rendelkeztek úgy, hogy az indítványozónak kell viselnie a saját kárát, mert az alperes „tönkremenne”, ha megvalósítaná az elvárható beruházásokat (például vadvédműveket építené), míg a bíróságok szerint az indítványozó a vadásztársasággal szemben képes a saját kárát viselni.

- [10] A XIII. cikk (1) bekezdése sérelmét az indítványozó azért állítja, mert az ítéletek értelmében az indítványozónak kellett viselnie a neki jogellenesen okozott kárt annak ellenére, hogy a baleset bekövetkezése idején hatályos jogszabályok alapján az alperes társaság felelősségét kellett volna megállapítani. Ezzel összefüggésben az indítványozó arra is utalt, hogy a XIII. cikk (1) bekezdése értelmében a tulajdon társadalmi felelősséggel is jár, amely az alperes vadásztársaság esetében is irányadó.
- [11] A XV. cikk (2) bekezdése azért sérült az alkotmányjogi panasz szerint, mert a bírói döntés egyértelműen „vagyon helyzet” alapján történő különbségtételt valósított meg akkor, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vadásztársaságoktól nem várható el az évi 4–6000 vadbaleset kárának megtérítése, azt azonban a bíróság szerint az indítványozó vagyon helyzetére miatt képes viselni. A XV. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozó külön nem indokolta.
- [12] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és 28. cikke sérelmét azért állítja, mert a baleset időpontjában hatályos szabályozás alapján az alperes társaságot objektív alakzatú felelősség terhelte. Álláspontja szerint még az Alaptörvény 28. cikke sem hatalmazza fel arra a bíróságokat, hogy ha egy polgári anyagi jogi norma adott felelősségi alakzatot állapít meg egy jogalanyra, akkor azt az eljáró bíróság az Alaptörvény 28. cikkére hivatkozással más típusú felelősségi alakzattá alakítsa át, illetőleg ne az adott jogvita eldöntésére hatályos és kötelezően alkalmazandó szabályokat alkalmazza. Az indítványozó külön is sérelmezi e körben, hogy a másodfokú bíróság ítéletét Lábady Tamás és Orosz Árpád gondolataira alapította, ők ugyanis sem jogalkotónak, sem pedig jogforrásnak nem minősülnek, ekként a gondolataik a jogforrási hierarchiában nem értelmezhetőek (önmagukban sem, de különösen nem a hatályos jogszabályi rendelkezésekkel szemben). Az alkotmányjogi panasz arra is kitér, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság egyértelműen felismerte, hogy nem a hatályos jogszabályoknak megfelelően hoz döntést, azonban ezt a bíróságok azzal indokolták, hogy „törvényszerkesztési következtetlenség történt”. Az indítványozó szerint kifejezett jogszabályi felhatalmazás hiányában az eljáró bíróságok nem tehetők felre az ügyben alkalmazandó, a baleset idején hatályos jogszabályokat, márpedig jelen esetben a bíróságok az analogia iuris lehetőségével éltek, és a hatályos jogszabályokkal szemben, azokat féltetve pótolták a bíróságok szerint hiányzó jogszabályt azzal a tartalommal, amely a bíróság szerint megfelelő lett volna.

II.

- [13] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
- „I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”
- „XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”
- „XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”
- „XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.”
- „28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumbát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”
- [14] 2. A Ptk. indítvánnyal érintett rendelkezései:
- „6:539. § [Veszélyes üzemek találkozása és az üzembentartók egymás közötti viszonya közös károkozásnál]
- (1) Ha veszélyes üzemek egymásnak okoznak kárt, az üzembentartók felróhatóságuk arányában kötelesek a másíknak okozott kárt megtéríteni. Ha nem az üzembentartó a tényleges károkozó, az üzembentartó a kár megtérítésére a tényleges károkozó magatartásának felróhatósága alapján köteles.
- (2) Ha a károkozás egyik félnek sem róható fel, a kárt az köteles megtéríteni, akinek fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében a kár bekövetkezéséhez vezető rendellenesség merült fel.

(3) Ha az egymásnak okozott kár mindkét fél fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenességre vezethető vissza, vagy ha ilyen rendellenesség egyik félnél sem állapítható meg, kárát – felróhatóság hiányában – mindegyik fél maga viseli.”

„6:563. § [A vadászható állat által okozott kárért való felelősség]

(1) A vadászható állat által okozott kár megtérítéséért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületén a károkozás történt. Ha a károkozás nem vadászterületen történt, a kárért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott.

(2) A vadászatra jogosult mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt ellenőrzési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.”

- [15] 3. A Vtv. 2014. március 15. napja és 2015. május 5. napja között hatályos, az indítvánnyal érintett rendelkezése:
„75/A. § A jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályi alapján köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni.”
- [16] 4. A Vtv. 2015. május 5. napjától hatályos, az indítvánnyal érintett rendelkezése:
„75/A. § (1) A jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályai alapján köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni azzal, hogy a vadászatra jogosult ellenőrzési körén kívül eső oknak a vadászati jog gyakorlásán és a vadgazdálkodási tevékenység folytatásán kívül eső okot kell tekinteni.
(2) A vadászható állat által okozott kárért való (1) bekezdés szerinti felelősség és a fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség találkozása esetén a Polgári Törvénykönyvnek a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályait kell alkalmazni.”

III.

- [17] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt.
- [18] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét 2020. október 28. napján vette át, az alkotmányjogi panasz pedig 2020. december 28. napján, határidőben került benyújtásra. Az indítványozó jogi képviselője az Alkotmánybíróság eljárásában képviseleti jogosultságát igazolta. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, ugyanis saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [19] 2. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont, Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], hogy az indítványozó a panaszban valamely Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése és 28. cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot, ezért ezek állított sérelme sem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét {az I. cikk (3) bekezdésére például: 3327/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [29]; a 28. cikkre például: 16/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [21]}. Az alkotmányjogi panasz ezért a fenti elemeiben nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényi feltételeket.
- [20] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az e) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [21] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelmére vonatkozóan egyáltalán nem tartalmaz indokolást, a XV. cikk (2) bekezdése sérelmét pedig pusztán azért állítja, mert megítélése szerint a bíróságok ítéletük meghozatala során az alperes társaság és az indítványozó között vagyoni helyzetük alapján tettek különbséget, és az indítványozó ezért lett pervesztes, mely indokolás önmagában nem tekinthető alkotmányjogilag értékelhető indokolásnak. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon

az Alaptörvény felhívott rendelkezését a támadott bírói döntéssel, illetőleg jogszabályi rendelkezéssel [lásd például: 3434/2020. (XII. 9.) AB végzés, Indokolás [35]].

- [22] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [23] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy állandó gyakorlata szerint „nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyronvesztést szenvedett el (vagyoni követeléséhez nem jutott hozzá). Az alkotmányjogi panasz a tulajdonjog sérelmén keresztül nem lehet eszköze vagyoni perekben a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű törvénysértések orvoslásának.” [Legutóbb például: 3266/2021. (VII. 7.) AB végzés, Indokolás [19]] Mindez egyben azt is jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt nem vet fel.
- [24] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ugyanakkor csak érdemi vizsgálat eredményeként állapítható meg, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, illetőleg a Váci Járásbíróság megsértették-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot akkor, amikor ítéletük meghozatala során a bíróságok által is elismert módon a hatályos jog kétséget kizáró félretételével, illetőleg szándékosan contra legem félreértelmezésével utasították el az indítványozó kereseti kérelmét, különös figyelemmel az Abh. ugyanezen jogszabályi rendelkezés értelmezésével kapcsolatos megállapításaira. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [25] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.
- [26] 1. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban (az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából releváns elemek tekintetében egy, a jelen alkotmányjogi panasszal azonosnak tekinthető ügyben) már vizsgálta a vad által okozott kár megtérítésének kérdésével kapcsolatos szabályozást. Az Abh. indokolásának [18] bekezdésében az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy 2014. március 15. napja előtt és 2015. május 5. napjától kezdődően a jogszabályi rendelkezések végeredményben azonos módon rendezték a vad által okozott kár megtérítésének kérdését: ha a károkozás egyik félnek sem volt felróható, az érintettek kárukat maguk viselték. A köztes időszakban (így 2015. február 24. napján, a jelen alkotmányjogi panaszra okot adó ügy alapját képező baleset idején is) hatályos jogi szabályozás azonban a fentiekől eltérően rendelkezett, és a vadászatra jogosultra telepítette a kárt.
- [27] 2. Az Abh.-ban az Alkotmánybíróság akként foglalt állást, hogy „[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségétől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.” (Indokolás [23])
- [28] Önmagában egy contra legem ítélet még nem szükségszerűen alaptörvény-ellenes (contra constitutionem) ítélet. Kivételesen, kellően súlyos esetekben azonban egy contra legem jogalkalmazás is felemelkedhet alkotmányjogilag értékelhető szintre, és a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapításához vezethet (Abh., Indokolás [21]).
- [29] Ilyen kivételes esetnek tekinthető egyebek között, ha a bíróság ítélete az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsérti, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz. A jogszabályokat az Alaptörvény biztosította kereteken belül a bíróságok értelmezik; az Alkotmánybíróság nem avatkozhat be minden olyan esetben a bíróságok tevékenységébe, amikor valamilyen (állítólagos vagy tényleges) jogszabálysértő jogértelmezésre vagy jogalkalmazásra került sor. A bíróságnak bármely ténybeli vagy jogi tévedése ugyanis nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást [lásd például: 3234/2021. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [68]]. Ha azonban az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (3) bekezdésének alkalmazásával valamely jogszabály lehetséges értelmezésével, illetőleg alkalmazásával kapcsolatosan alkotmányos követelményt fogalmaz meg, és ezáltal

kifejezetten rögzíti az Alaptörvényből az adott jogszabályi rendelkezésre vonatkozó értelmezési tartomány határait, azt a bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül és nem ronthatja le {16/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [35]}. Az Abtv. 39. § (1) bekezdéséből következően pedig az Alkotmánybíróság határozatának egésze (és nem csupán a rendelkező része) bír erga omnes kötelező erővel. Ekként, ha az Alkotmánybíróság egy határozatában formálisan alkotmányos követelmény kimondása nélkül foglal állást valamely jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezéséről, vagy éppen ellenkezőleg, azt mondja ki, hogy valamely értelmezés ellentétes az Alaptörvénnyel, arra az eljáró bíróságnak ugyancsak tekintettel kell lennie ítéletének meghozatala során.

- [30] Annak megítélése során, hogy valamely (állítólagos) contra legem jogalkalmazás kivételesen elérte-e az alaptörvény-ellenesség szintjét, az Alkotmánybíróság az eset összes releváns körülményének figyelembevételével határozhat. A vizsgált esetben az Alkotmánybíróság figyelembe vette, hogy már állást foglalt-e a kérdéses jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összeegyeztethetősége, illetőleg az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezése kérdésében. Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően ugyancsak figyelembe vette a megsértett jogszabály egyértelműségének és pontosságának fokát; a jogszabály értelmezése és alkalmazása tekintetében az ítélkező bírót megillető mérlegelési jogkör terjedelmét; valamint a bírói döntésben megjelenő indokolást is, mely különösen nagy jelentőséggel bír akkor, ha az Alkotmánybíróság az adott jogkérdésben már korábban állást foglalt. Az Alkotmánybíróság végezetül azt sem hagyhatja figyelmen kívül eljárása során, hogy az indítványhoz kötöttség elvének megfelelően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárás keretei között kifejezetten azt kell vizsgálnia, hogy valamely bírói döntés az indítványban foglalt okból alaptörvény-ellenes-e. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése értelmében ugyanis egyes, az Alaptörvényben és az Abtv.-ben pontosan megjelölt kivételes esetek [Abtv. 28. § (1) bekezdése, 32. § (1) bekezdése, 38. § (1) bekezdése, 46. § (1) és (3) bekezdése, illetőleg az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdése] kivételével „[a]z Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik”.
- [31] 3. A Budapest Környéki Törvényszék ítélete szerint „[a]z új Ptk. sem akart változtatni a korábbi ítélkezési gyakorlaton, az eltérő szabályozás lényegében törvényszerkesztési következtelenség eredménye, amely utóbb a Vtv. 75/A. § (2) bekezdés módosításával orvoslásra került. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fentiekből következően a jogalkotói szándék szem előtt tartásával és a jogfolytonosság biztosítása érdekében a 2014. március 15. és 2015. május 05. közötti időszakban is vad és gépjármű ütközés esetén az új Ptk. veszélyes üzemi felelősségi szabályait kell alkalmazni, így ez vonatkozik a perbeli esetre is.” Mindez egyben azt is jelenti, hogy a Budapest Környéki Törvényszék ítélete az ítéletből kétséget kizáróan megállapítható módon, a bíróság által is tudottan és elismerten contra legem volt.
- [32] A Budapest Környéki Törvényszék ítéletében azzal indokolta a hatályos jogszabályi rendelkezések figyelmen kívül hagyását, hogy az egyébként kötelezően és kizárólagosan (azaz nem a bíróság mérlegelésétől függően) alkalmazandó jogszabályi rendelkezés csupán „törvényszerkesztési következtelenség” eredménye, és a jogalkotó valódi szándéka nem arra irányult, mint ami az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések nyilvánvaló tartalmából következett. Valamely ügyben az alkalmazandó jogszabályok körének meghatározása nem célszerűségi szempontokon alapul, hanem minden esetben jogkérdés. Az eljáró bíróságnak az Alaptörvény és a jogszabályok lehetőséget biztosítanak arra, hogy több, valamely esetre (annak megítélésétől függően) alkalmazható jogszabályi rendelkezés közül kiválassza azt, amelyet a tényállás megállapítását és a bizonyítékok értékelését követően a leginkább relevánsnak és alkalmazhatónak tart. Önkényessé és ezáltal tisztességtelenné válik azonban a bírói döntés, ha valamely, az adott ügyre kötelezően és kizárólagosan alkalmazandó jogszabályi rendelkezést az eljáró bíróság érdemi jogi indok nélkül (például célszerűségi okokból) hagy figyelmen kívül azért, hogy helyette a jogvitát olyan jogszabályi rendelkezés alapján döntse el, mely az adott ügyre nyilvánvalóan nem alkalmazható. Még az Alaptörvény 28. cikke sem szolgálhat ugyanis alapul az ítélkező bíró számára a jogalkotó vélt vagy valós mulasztása, illetőleg hibája contra legem jogértelmezéssel, illetőleg a hatályos és az ügyben kötelezően és kizárólagosan alkalmazandó jogszabályi rendelkezés félretételével történő korrekciójára {ebben az értelemben például: 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [46]}.
- [33] A „törvényszerkesztési következtelenségre” történő hivatkozás nem jogi indok; ellenkezőleg, annak a kifejezett elismerése, hogy az eljáró bíróság nem tartja magát az alkalmazandó jogszabályoknak alávetettnek. Annak megítélése, hogy egy esetleges a „törvényszerkesztési következtelenség” eredményeként az alkalmazandó jogszabály célszerűtlen, nem az eljáró bíróság feladata, egy célszerűtlen jogszabály nem alaptörvény-ellenes jogszabály. Abban az esetben pedig, ha a „törvényszerkesztési következtelenség” az eljáró bíróság megítélése szerint eléri az alaptörvény-ellenesség szintjét, az eljáró bíróság nem csupán jogosult, hanem az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján egyenesen köteles az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezni.

- [34] Az Alkotmánybíróság e körben azt sem hagyhatta figyelmen kívül, hogy a Budapest Környéki Törvényszék ítéletében a Balassagyarmati Törvényszék 21.Pf.20.741/2015/4. számú ítéletéhez hasonlóan ítélte meg úgy, hogy kifejezett jogszabályi rendelkezés ellenére a Ptk. vonatkozó rendelkezése megítélése szerint ennek ellenére mégsem alkalmazható, mely bírói döntést az Alkotmánybíróság az Abh.-ban (éppen ezen jogértelmezéssel összefüggésben) megsemmisítette. Ennek megfelelően a Budapest Környéki Törvényszéknek azt is minden kétséget kizáróan tudnia kellett, hogy az általa választott jogértelmezés bizonyosan az Alaptörvénnyel ellentétes eredményre vezet akkor, ha a bíróság ítéletében nem tudja minden kétséget kizáróan, nagy részletességgel igazolni, hogy az általa eldöntött ügy alapvetően eltér az Abh.-ban vizsgált ügytől. Ilyen elemet ugyanakkor a Budapest Környéki Törvényszék ítéletében egyáltalán nem jelölt meg. Az Alkotmánybíróság megjegyzi: ez a tényező jelen esetben már önmagában, egyéb szempontok vizsgálata nélkül is megalapozta volna a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét.
- [35] Azáltal tehát, hogy a Budapest Környéki Törvényszék contra legem jogalkalmazása során (i) az adott jogkérdésre irányadó, kötelezően és kizárólagosan alkalmazandó hatályos jogi normákat nem vette figyelembe, és (ii) a döntését egy olyan jogszabályi rendelkezésre alapította, mely a bíróság által is kifejezetten elismert módon 2014. március 15. napja és 2015. május 5. napja között az ügyben nem volt alkalmazható, jöllehet (iii) ebben a kérdésben az Alkotmánybíróság az Abh.-ban már állást foglalt, és (iv) a Budapest Környéki Törvényszék ítéletében egyáltalán nem adott indokolást arra vonatkozóan, hogy az ügy eldöntése során miért nincs tekintettel az Abh. megállapításaira, végezetül pedig (v) saját, a jogszabály értelmezésére vonatkozó indokolását ráadásul nem érdemi jogi, hanem pusztán „célszerűségi” szempontokkal támasztotta alá, a Budapest Környéki Törvényszék ítélete nyilvánvalóan contra constitutionem-mé, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértővé vált. Az Alkotmánybíróság ezért a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.248/2020/7. számú ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint megsemmisítette.
- [36] 4. Az Abtv. 43. § (4) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.
- [37] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügyben első fokon eljáró Váci Járásbíróság ítéletét ugyan formálisan a Ptk. 6:563. §-ára (a vadászható állat által okozott kárért való felelősség szabályaira) alapította, azonban azt kifejezetten a korábbi bírói gyakorlatnak megfelelően, azaz nem objektív felelősségi alakzatként értelmezte. Mindezt a Váci Járásbíróság azzal indokolta, hogy eltérő értelmezés esetén „a jogalkotó gyakorlatilag a kimentési lehetőségtől fosztaná meg a hivatkozott § alapján az alperest”, és a törvény kifejezett rendelkezésével szemben valójában „nem objektív felelősségi szankciót telepített a vadászatra jogosultra, hanem a vadmozgás rendellenességének felelősségét”, mely értelmezés tartalmában a Ptk. jelen ügyben kifejezetten nem alkalmazható 6:539. §-a szerinti felelősségi alakzatának felelt meg. Mindez egyben azt is jelenti, hogy a Váci Járásbíróság ítélete is az ítéletből kétséget kizáróan megállapítható módon, a bíróság által is tudottan és elismerten contra legem volt, már csak azért is, mert amennyiben a Ptk. 6:563. §-ának és a Ptk. 6:539. §-ának az értelmezése a teljesen eltérő megfogalmazás ellenére mégis azonos lett volna, akkor az alkalmazandó szabályozás teljes azonosságára tekintettel felesleges lett volna a Vtv. 75/A. §-ának 2015. május 5. napjától hatályos jogalkotói módosításának elfogadása is. Egyebek között ezt teszi teljesen nyilvánvalóvá a Váci Járásbíróság által is idézett Abh. indokolásának [18] bekezdése is, mely Abh. megállapításait a Váci Járásbíróság annak ellenére nem tartotta a saját eljárására nézve kötelezőnek, hogy azt egyébként ítéletében hosszan idézte is.
- [38] A Váci Járásbíróság ítéletét formálisan az ügyben alkalmazni rendelt Ptk. 6:563. §-ára alapította, azonban az alkalmazott jogszabályi rendelkezésnek nyilvánvalóan és a bíróság ítéletében is elismert módon olyan contra legem értelmet tulajdonított, hogy az a jogszabály eredeti jelentésétől teljesen elszakadva, tartalmilag megegyezzen a Ptk. 6:539. §-ával, azaz azzal a szabállyal, amelyet 2014. március 15. napját megelőzően és 2015. május 5. napjától kezdődően kellett az alapügyhöz hasonló ügyekben alkalmazni (ám a baleset bekövetkezésének idején nem), és amely értelmezéssel összefüggésben az Alkotmánybíróság az Abh.-ban megállapította, hogy nem egyeztethető össze az Alaptörvénnyel. Ezt a bíróság azzal indokolta, hogy ellenkező értelmezés esetén „a jogalkotó gyakorlatilag a kimentési lehetőségtől fosztaná meg a hivatkozott § alapján az alperest”, a jogalkotó pedig valójában „nem objektív felelősségi szankciót telepített a vadászatra jogosultra, hanem a vadmozgás rendellenességének felelősségét, melyre ráhatása lehet”. Amíg azonban az ügyben nem alkalmazandó Ptk. 6:539. §-a keretében vizsgálható a rendellenesség kérdése, addig a Ptk. 6:563. § (2) bekezdése kimentési okként ezzel szemben minden kétséget kizáróan az „ellenőrzési körén kívül eső elháríthatatlan okot” (és nem pedig a rendellenesség körét) jelöli meg. Mindezt a Váci Járásbíróság azzal indokolta, hogy ha nem így járna el, akkor „a vadásztársaságoknak minden közzutat vadvédelmi kerítéssel el kellene látnia, az évi 4–6.000 vadbaleset

eredményeként a vadásztársaságok anyagilag teljesen tönkre mennének ilyen beruházás mellett, márpedig jelenleg a vadtól más módon a közút nem védhető meg, de a nyúl mindenhol átmegegy.”

- [39] A Váci Járásbíróság ítélete szerint „[a] törvényeket ismerni nem azt jelenti, hogy azok szavait tartjuk be, hanem értelmét és célját”. A Váci Járásbíróság megközelítésével szemben azonban az Alaptörvény 28. cikke kétséget kizáróan azt rögzíti, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során nem szakadhatnak el a jogszabályok szövegétől. A jogszabály „értelmét és célját” ugyanis a jogszabályok szövege és az Alaptörvény jelölik ki. Mindez egyben azt is jelenti, hogy az Alaptörvény nem értelmezhető akként, hogy az az eljáró bíróságok számára lehetővé tenné a jogszabályok tetszés szerinti értelmezését. Ellenkezőleg, az Alkotmánybíróság gyakorlatából is éppen az következik, hogy a bíróságok ítéleteit pontosan akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz {legutóbb például: 3019/2021. (I. 28.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [40] Jelen esetben a Váci Járásbíróság contra legem jogalkalmazása azért érte el az alaptörvény-ellenesség szintjét, mert (i) annak ellenére, hogy a Váci Járásbíróság ítéletében kifejezetten hivatkozta az Abh. megállapításait, azzal nyilvánvalóan ellentétes módon járt el, anélkül, hogy (ii) az Abh. megállapításainak figyelmen kívül hagyását indokolta volna, és (iii) az adott jogkérdésre irányadó, kötelezően és kizárólagosan alkalmazandó hatályos jogszabályi rendelkezést csak formailag vette figyelembe, tartalmilag azonban a jogvitát kétséget kizáróan a 2014. március 15. napja és 2015. május 5. napja között a jogszabály nyilvánvaló, minden kétséget kizáró értelmezésén túl az Abh.-ban is kifejezetten rögzített módon nem alkalmazható szabály alapján, kifejezetten és az ítéletben is egyértelműen rögzített módon contra legem döntötte el, továbbá (iv) mindezt nem jogi, hanem pusztán „célszerűségi” szempontokkal (például azzal, hogy eltérő jogértelmezés esetén „a vadásztársaságok teljesen tönkre mennének” és „a nyúl mindenhol átmegegy”) indokolta.
- [41] Az Alkotmánybíróság a Váci Járásbíróság ítéletével összefüggésben is megismétli: annak vizsgálata, hogy valamely ügyben az alkalmazandó jogszabály tartalma adott esetben célszerűtlen, nem az eljáró bíróság feladata, a célszerűtlen jogszabály pedig nem alaptörvény-ellenes jogszabály. A Váci Járásbíróság feladata nem annak vizsgálata volt, hogy megítélése szerint kinek lenne célszerű viselnie az okozott kárt, hanem azt kellett volna ítéletében eldöntenie, hogy a jogszabályok alapján kinek kell viselnie az okozott kárt. Az ítélező bíró személyes meggyőződése soha nem lehet indoka (és különösen nem lehet az egyetlen indoka) a contra legem jogértelmezésnek. Ezt fejezi ki az Alaptörvény 26. cikke is, mely szerint „[a] bírák [...] a törvénynek vannak alárendelve”. Ha a Váci Járásbíróság bármely okból úgy ítélte volna meg, hogy az alkalmazandó jogszabály olyannyira célszerűtlen, hogy az már elérte az alaptörvény-ellenesség szintjét, úgy nem csupán jogosult, hanem az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján egyenesen köteles lett volna az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezni, ezzel a lehetőséggel azonban a Váci Járásbíróság nem élt. Tekintettel arra, hogy a Váci Járásbíróság ítélete a fenti szempontok miatt contra constitutionem, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértővé vált, ezért az Alkotmánybíróság a Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. számú ítéletét is megsemmisítette a rendelkező részben foglaltak szerint.
- [42] 5. Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét az abban foglalt elvi megállapításokra tekintettel rendelte el, az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján.

Budapest, 2021. október 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/35/2021.

Dr. Márki Zoltán alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [43] 1. Egyetértve a határozat rendelkezésével és annak alapját adó indokolással, az alapügy (szerinti jogvita) lényegét tekintve párhuzamos indokolást csatolok a döntéshez [Abtv. 66. § (3) bekezdés].
- [44] 2. Az indítványozónak kárigénye van, amit az alapügyben eljáró bíróság elutasított. A felelősség eldöntését pedig olyan jogi alapra helyezte, ami részint a meglévő – és nem üres – tartalmú pozitív jog, részint pedig annak a később beiktatott (és a vitás jogállapot előtti jogállapottal összhangban lévőnek tűnő) jogi normatartalomra – „kikacsintó” együttértelmezése – szigorúbban fogalmazva együttalkalmazása.
- [45] Ehhez képest az eljáró bíróság valójában – amint a határozat leszögezi – az általa alkalmazandó jogszabály vitás időállapotának (azaz az adott jogállapotra vonatkozó jogi rendezettség) célszerűtlenségére vont következtetést, és ekként értelmezett jog alapján döntött akként, hogy mindkét fél (indítványozó és az alperes) maga viseli a kárát.
- [46] Messzemenően egyetértek azzal, hogy ez így nem helyénvaló, és jelen ügyben nem maradhat, s egyetértek az alkotmányossági aggály határozat szerinti indokaival, valamint az alaptörvény-ellenesség okával.
- [47] 3. Az alapügyben reálcselekmény (történeti tényállás), aminek magatartásrészei a felelősség alapját adják a következők: a vadveszélyt jelző tábla hatályán kívül eső helyen az indítványozó észlelte a szarvascorda haladását, az indítványozó a gépkocsiját megállította, egy szarvas az álló gépkocsinak szaladt, és azt megrongálta.
- [48] 4. Kétségtelen, hogy a szabadon élő vad az állam tulajdona [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 128. § (1) bekezdés; Ptk. 5:53. § (1) bekezdés; Vtv. 9. § (1) bekezdés]; a vadászterületen élő vad birtokosa pedig a vadászterület tulajdonosa [vö. Vtv. 3. § (1) bekezdés, 6. §, 10. § (1) bekezdés].
- [49] Ehhez képest a vad elejtésének – akár vadászati, akár más módon való, illetve akár jogszerű, akár jogszerűtlen – megtörténte eredményezi a tulajdonjog átszállását az államról a vadászatra jogosult javára (vö. 2/2005. BJE). Ennélfogva a vad elejtésével, amennyiben az jogszerű, az elejtett vad tulajdonosa a vadászatra jogosult (vadásztársaság) lesz, birtokosa pedig a bérvadász; vagyis a dolog addigi birtokosa (a vadásztársaság) nincs kizárva korábbi uralmi helyzetéből.
- [50] Ha az elejtés nem jogszerű (eleve, avagy az engedély kereteihez képest), akkor az így elejtett vad tulajdonosa szintén a vadászatra jogosult lesz, az elejtő uralmi helyzete pedig eleve jogszerűtlen lesz, és innentől kezdve neki kell tennie azért, hogy elhárítsa magától (magáról) többek között az eltulajdonítási célzat, és ekként a lopás bekövetkeztének kockázatát (vö. BH 2017/82).
- [51] A dologi jog szerinti uralmi helyzet ekkénti vázlata alapján lényegében az utóbbi (azaz a jogszerűtlen vadelejtési) esetnek felel meg az, amikor a vad okoz, illetve a vadnak okoznak kárt.
- [52] Vagyis a vad – amíg nem ejtődik el, addig – fogalmilag eleve nem tud kikerülni a vadászatra jogosult (vadásztársaság) birtokából [másként fogalmazva – és eltekintve az állatkert helyzetétől – a szabadon élő vad nem (csak a húsa stb.) kerülhet más tulajdonába]. Vagyis szabadon élő vad tulajdonával (ekként birtokával) nem lehet felhagyni.
- [53] Ez azt is jelenti, hogy a vad általi károk viselése egyik oldalról sem semmibe vezető, hanem a tulajdonlással járó felelősség tárgya.

- [54] Nyilvánvalóan – hagyományosan – ezen kárviselés rendezését jelenti az olyan (biztosításjellegű) felelősségmegosztás, mint amilyen az ún. veszélyes üzem találkozása. Ugyanakkor, ha éppen nincs erre kifejezetten mutató pozitív jog, akkor sem veszi el a kártevés, illetve károkozás mint rendezésre váró jogkérdés a természetes alapját; ez pedig nem más, mint az ütköző magatartások felróhatósági vizsgálata.
- [55] 5. Ehhez képest pedig valójában – minden jogvitában – lehetőség van arra, hogy tényleges tulajdon-, birtokállapot alapulvételével és a tényleges magatartások felróhatóságának tisztázása nyomán dönten lehessen a felelőség, illetve a felelőségviselés, s ehhez képest a bekövetkezett kár mikénti viselésének kérdésében. Anélkül, hogy elméleti jogállapot alapul vétele történjen.
- [56] 6. Jelen ügyben ezért valójában az vár rendezésre, eldöntésre, hogy a tulajdona alapján, illetve az abban bekövetkezett kár miatt az indítványozónak az adott magatartása (adott helyen általa megállított gépkocsi) mennyiben felróható, avagy képezi ekként a veszélyes üzembentartásnak (kétségtelen objektívabb jellegű) felelőségi alapját. Ez pedig szakjogi kérdés, aminek megoldásában az indítványozó a tulajdonlása folytán kétségtelenül érintett.

Budapest, 2021. október 26.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [57] 1. Egyetértek a kifogásolt bírói döntések megsemmisítésével, mivel a contra legem értelmezésen is túllépő, önkényes jogértelmezés, amit magam is megállapíthatónak tartok, alaptörvény-ellenes, és sérti az indítványozó alkotmányjogi értelemben vett tulajdonhoz való jogát is.
- [58] Több ügyben is kifejtett álláspontom szerint a hatályos jogszabályok félretétele az Alaptörvény B) cikkében foglalt jogállamiság sérelmét és nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét valósítja meg. Nézetem szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog kizárólag processzuális kérdésekre vonatkozik; így ha a bírói jogalkalmazás során nem eljárásjogi, hanem anyagi jogi jogszabály sérül, nem állapítható meg alkotmányjogilag értékelhető összefüggés a jogsérelem és az Alaptörvény e rendelkezése között. A bíróság nyilvánvalóan önkényes, contra legem értelmezésen is túllépő jogértelmezése nem processzuális, hanem anyagi jogi jellegű jogsértés, így az – a konkrét jogsérelem mellett – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvének sérelmét valósítja meg. Amennyiben a konkrét jogsérelem egyben az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét is előidéz, akkor az az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapjául szolgálhat [20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [48]; 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [97]–[98]].
- [59] 2. Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, az Abtv. 39. §-a értelmében pedig az Alkotmánybíróság határozata mindenkire nézve kötelező. Ezért az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban eljáró bíróságok nem tehetők volna félre az Abh.-t. Az Alkotmánybíróság döntésének erga omnes hatálya akkor is megkerülhetetlen, ha a jogalkalmazó azzal nem ért egyet. Az Alkotmánybíróság eme döntésének figyelmen kívül hagyása ezért önmagában is megvalósítja a jogállamiság sérelmét.
- [60] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja abban az esetben biztosítja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet számára alkotmányjogi panasz benyújtását, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, ugyanakkor az indítványozó többek között az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére is hivatkozott. E sérelem fennállta esetén a jelen ügy elbírálása szempontjából érdektelen az, hogy emellett az indítványozó hivatkozott-e a bírói ítélet egyéb alaptörvényi rendelkezésekbe ütköző voltára.

- [61] 4. A kártérítés ugyan a polgári jogi dogmatika hagyományos és ma is irányadó értelmében kötelmi igény, ez azonban – álláspontom szerint – a konkrét ügyben nem zárja ki az igény elbírálásakor hatályos jogszabályok alapján jogszerűen járó kártérítés elmaradásának az alkotmányos tulajdon sérelmeként való értékelését.
- [62] Az Alkotmánybíróság a 26/2013. (X. 4.) AB határozatában (Indokolás [161]) – hivatkozással a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatra – rámutatott arra, hogy: „az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével.” {ABH 1993, 373, 380, legutóbb idézi: 3219/2012. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [6]}
- [63] Nézetem szerint a jogszerűen járó kártérítés (a károkozás reparációja) elmaradása mint az érintett fél vagyonában bekövetkezett vagyonszerzés sértheti az érintettnek az alkotmányjogi értelemben vett tulajdonhoz való jogát.
- [64] A jogszerűen járó kártérítés elmaradásának a tulajdon jog alkotmányjogi sérelemként való felfogását az is alátámasztja, hogy az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése a tulajdon kisajátításához a jogszerű vagyonszerzés reparációjaként teljes, feltétlen és azonnali kártalanítást ír elő. Ennek tükrében nézetem szerint a kártérítés mint a jogellenes vagyonszerzés reparációja is összefüggésbe hozható az alkotmányos tulajdonvédelemmel.
- [65] A konkrét kártérítési igények elbírálása, csakúgy, mint más perbe vitt jogviták megítélése általában szakjogi kérdés, amelyben hozott döntést az Alkotmánybíróság, nem lévén negyedfokú bíróság, nem bírálhatja felül. Abban az esetben azonban, amikor a kártérítés megítélése olyan önkényes, az ügy elbírálásakor hatályos anyagi jogszabályok és az Alkotmánybíróság vonatkozó döntésének félretételén alapuló jogértelmezésen múlik, mint ahogy jelen ügyben történt, akkor az nézetem szerint túllép a szakjogi kérdéseken és a contra legem értelmezés eléri az alaptörvény-ellenesség szintjét.
- [66] A fentiekben kifejtettek alapján tehát álláspontom szerint is fennáll az alaptörvény-ellenesség, ennek megfelelően a bírói döntések megsemmisítése megalapozott.

Budapest, 2021. október 26.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró különvéleménye

- [67] A többségi határozattal és annak indokolásával nem értek egyet.
- [68] 1. Elsődleges elvi álláspontom az, hogy összhangban az Abh.-hoz fűzött különvéleményben foglalt általános megjegyzésben tett elvi véleményemmel, csak kivételes, szélsőséges esetben lehet a bírói döntés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése eljárási jellegű jogosultságának jogcímén megsemmisíthető, ha más alapjog sérelme nem vetődik fel.
- [69] Ennek alapvető oka az, hogy az indítványozó által a helytelennek vélt jogértelmezések jellemzően processzuális jellegű jogséremlmek, így az azokat a tisztességtelen eljárás jogcímére visszavezető indítványok esetenként ténybírói feladatok ellátásával járó „szuperbíró” szerepébe kényszerítenék az Alkotmánybíróságot, amit az jellemzően visszautasít. Megjegyzem, hogy az ilyen jogséremlmek legfeljebb az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése megsértését vethetnék fel, ami persze szintén nem alapjog, de az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jelen ügyben a visszamenőleges hatályú jogalkalmazás tilalma alapján elvben felmerülhetne az alkalmazása. Erre a cikkekre azonban az indítvány nem hivatkozott, következésképpen ez a kérdés sem kerülhetett volna érdemi vizsgálatra.
- [70] 2. Az előző pontban foglalt elvi álláspontommal szemben az Abh.-ban testet öltő többségi határozat alapján szűk körben kétségtelenül kialakult egy töretlennek távolról sem tekinthető ún. contra legem jogértelmezéseket alkotmányellenesnek minősíthető gyakorlat, amelynek tesztje ugyancsak nem mutat egyetlen alkalmazási ívet. Meglátásom szerint a jelen határozattal elbírált ügyben ennek a contra legem szabályozási feltételrendszernek való megfelelés sem meggyőző, az alkotmányjogi panaszban sincs megfelelő érvelés arra nézve, hogy a bíróság megsértette volna indokolási kötelezettségét.

Budapest, 2021. október 26.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró különvéleménye

- [71] A határozat rendelkező részét és annak indokolását nem támogattam. Álláspontom szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére alapított panaszemet vissza kellett volna utasítani az alábbi okok miatt.
- [72] A többségi indokolás az Abh. irányát követi, amihez különvéleményt fűztem. A különvéleményemben foglaltak közül azt a megállapítást a jelen ügyre nézve is fenntartom, hogy a perben alkalmazandó jog meghatározása és a bírói jogértelmezés anyagi jogi természetű kérdések. Ezért ezek a bírói funkciók az Alaptörvény oldaláról a B) cikk (1) bekezdésének sérelmeként értékelhetők. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésén alapuló megoldással ezen dogmatikai ok miatt azonosulni továbbra sem tudok.
- [73] A normatív alapját veszítette, ha tetszik, „önkényes” bírói döntés esetében a B) cikk (1) bekezdésének a sérelme lehet megállapítható a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme helyett. A B) cikk (1) bekezdése részét képezi a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma is, aminek a megsértése alkotmányjogi panaszban is érvényesíthető (lásd például: 3069/2021. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [37]–[47]). A jelen ügyben támadott bírói döntések, az indokolásokban kifejtett bírói megállapítások a jogállamiság/jogbiztonság alaptörvényi keretei között valóban aggályosak. Az indítványban azonban a B) cikk (1) bekezdésére alapított panaszem nem szerepelt, ezért a panasz visszautasítása lett volna indokolt.
- [74] Mindazonáltal – túl az alkotmányos jogalap megjelölésén [B) cikk (1) bekezdése vagy XXVIII. cikk (1) bekezdése] – véleményem szerint különös figyelmet érdemel a jogbeli tévedésben szenvedő bírói döntések contra legem és/vagy contra constitutionem minősítése, valamint a döntéshozatalban megnyilvánuló „bírói önkény” kérdésének egységes kezelése.

Budapest, 2021. október 26.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság teljes ülésének 1007/2021. (XI. 10.) AB Tü. határozata az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozat módosításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 50. § (2) bekezdés c) pontjában és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján – tekintettel az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 22. § (6) bekezdésére is – az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozatot a következők szerint módosítja:

1. Az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozat 2. melléklete helyébe a Melléklet lép.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
3. Az Alkotmánybíróság e határozatát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Melléklet az 1007/2021. (XI. 10.) AB Tü. határozathoz
 „2. melléklet az 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozathoz

Állománytábla

Szervezeti egység	Álláshelyek	Álláshelyek száma (fő)
Alkotmánybírói törzskarok	Az Alkotmánybíróság tagjai	15
	Törzskari jogászok	45
	Törzskari titkárságvezetők	15
Elnöki kabinet	Kabinetfőnök	1
	Elnöki kabineti jogászok	10
	Nemzetközi és protokollügyi munkatárs	1
	Belső ellenőr	0,5
	Integritási tanácsadó	0,5
	Kommunikációs vezető	1
Főtitkárság	Főtitkár	1
Főtitkársági titkárság	Főtitkársági titkárságvezető	1
Indítványelemzés	Indítványelemzők	7
Informatika	Informatikus	2
Kezelőiroda	Kezelőirodai munkatársak (irodavezető és helyettese)	2
Könyvtár	Könyvtárvezető	1
Gazdasági főosztály	Gazdasági főigazgató	1
A gazdasági főosztály titkársága	Gazdasági főosztályi titkárságvezető	1
Gazdálkodás és pénzügy	Pénzügyi és számviteli vezető	1
	Pénzügyi és számviteli ügyintéző	4
	Bérszámfejtési és társadalombiztosítási ügyintéző	1
	Gazdasági ügyintéző	1
Személy- és munkaügy	Személy- és munkaügyi vezető	1
Üzemeltetés	Üzemeltetési vezető	1
	Szakt munkás, egyéb fizikai alkalmazott	13
Gépkocsi-üzemeltetés	Garázsmeister	1
	Gépkocsivezetők	17
Összesen		145

Budapest, 2021. november 9.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
 az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Cziné Ágnes s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/3961/2021.

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Knk.IV.40.645/2021/19. számú végzése

Az ügy száma: Knk.IV.40.645/2021/19.

A tanács tagjai: Dr. Varga Zs. András, a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Dobó Viola bíró, Dr. Varga Eszter bíró

Az I. rendű kérelmező: (...)

A II. rendű kérelmező: (...)

A III. rendű kérelmező: (...)

Az I–III. rendű kérelmezők képviselője: (...)

A IV. rendű kérelmező: (...)

A IV. rendű kérelmező képviselője: (...)

Az V. rendű kérelmező: (...)

Az V. rendű kérelmező képviselője: (...)

A kérelmezett: Nemzeti Választási Bizottság

(...)

Az érdekelt: Magyarország Kormánya

(...)

Az érdekelt képviselője: (...)

Az ügy tárgya: népszavazási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Nemzeti Választási Bizottság 15/2021. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 15/2021. számú határozatát helyben hagyja.

A Kúria kötelezi az I. rendű, II. rendű, III. rendű és V. rendű kérelmezőt, hogy fizessenek meg személyenként az államnak – az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára – 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

A Kúria a IV. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A Kúria elrendeli e határozata közzétételét a Magyar Közlönyben.

A végzés ellen nincs helye további jogorvoslatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Kormány a 2021. július 21-én megtartott ülésén meghozott 2447/2021 számú határozatában az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdésében biztosított jogköre alapján arról döntött, hogy öt kérdésben országos népszavazást kezdeményez. Dr. Varga Judit igazságügyi miniszter a Kormány nevében népszavazásra javasolt kérdéseket 2021. július 21-én nyújtotta be a Nemzeti Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: NVB) a népszavazási kezdeményezésről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 5. §-a szerinti hitelesítés céljából.

- [2] Az NVB 2021. július 30-án kelt, 15/2021. számú határozatával a „Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekek számára nemi átalakító kezeléseket népszerűsítsenek?” népszavazásra javasolt kérdést Nsztv. 11. §-a alapján hitelesítette.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmek

- [3] Az I–III. rendű, valamint a IV. és V. rendű kérelmezők felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a határozat ellen, amelyekben a határozat akként történő megváltoztatását kérték, hogy a Kúria a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését tagadja meg. Az V. rendű kérelmező emellett kérte a kezdeményezés visszautasítását, indítványozta továbbá, hogy a Kúria kezdeményezze az országos népszavazás megrendezhetőségéről szóló 438/2021. (VII. 21.) Korm. rend. (a továbbiakban: 438/2021. Korm. rend.) alaptörvény-ellenességének megállapítását. A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket egyesítette és azokat egy eljárásban bírálta el.
- [4] Az I. és a II. rendű kérelmezők érintettségük körében az országos népszavazáson történő részvételi jogosultságukra és szülői mivoltukra hivatkoztak. A III. rendű kérelmező szerint érintettségét az ügyben az NVB határozattal hitelesített kérdés tárgyköre alapozza meg, amely közvetlenül kihat alapvető jogaira. A IV. rendű kérelmező azzal érvelt, hogy magyarországi lakcímmel rendelkező állampolgár és kiskorú gyermek édesapja. Az V. rendű kérelmező érintettségére nem hivatkozott.
- [5] Az I–III. rendű kérelmezők felülvizsgálati kérelmükben az Nsztv. 9. § (1) bekezdésére hivatkozva állították, hogy a feltett kérdés nem egyértelmű a választópolgárok számára, továbbá nem ró világos kötelezettséget a törvényhozó számára sem.
- [6] Az I–III. rendű kérelmezők szerint a választópolgári egyértelműség hiánya abból fakad, hogy nem világos, milyen tevékenységet támogatna az állampolgár az „igen”, melyek támogatását utasítaná el a „nem” válasz megadásával, tekintve, hogy a kérdés nem definiálja, mit ért népszerűsítés alatt. A kérdésből továbbá nem világos, hogy kinek a népszerűsítési tevékenységére utal. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 10. § (2) bekezdése kimondja, hogy a betegen – a törvény eltérő rendelkezésének hiányában – kizárólag az ellátásához szükséges beavatkozások végezhetőek el. Egészségügyi kezeléseket az egészségügy főszabályként nem népszerűsít, a megkívánt orvosi javaslatra és engedélyezésre tekintettel bizonyos kezelések esetében ez fogalmilag kizárt.
- [7] A jogalkotói egyértelműség tekintetében az I–III. rendű kérelmezők előadták, hogy nem világos, miként lehet a kezelések népszerűsítését támogatni jogszabályok segítségével, miként lehet a támogató kötelezettséget végrehajtani, kire róna kötelezettséget a jogalkotó. Nem egyértelmű az sem, hogyan viszonyul a „népszerűsítés” a tájékoztatás jogszabályi fogalmához. Nem világos, hogy befolyásolná-e és ha igen, milyen módon befolyásolná a „nemi átalakító kezelések népszerűsítésének” esetleges megtiltása az Eütv. 5. § (3) bekezdésének b) pontja, 13. §-ának (1) bekezdése és 13. § (5) bekezdése szerinti tájékoztatási jogot, enélkül pedig nem teljesül az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében meghatározott jogalkotói egyértelműség követelménye.
- [8] Az I–III. rendű kérelmezők azt is állították, hogy amennyiben a népszavazáson a „nem” válaszok kerülnek többségbe, úgy a megalkotandó szabályozás Alaptörvénybe ütközhet. E körben hivatkoztak az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontjára, a „B” cikk (4) bekezdésére. Az Alaptörvény II. cikkével összefüggésben kiemelték, hogy a szexuális irányultságot az emberi méltóság részeként, a személy szabad kibontakozásának elemeként védi az Alaptörvény, és az alapjogok mindenkit megilletnek, életkortól függetlenül. Utalva az Alaptörvény XVI. cikkének (1) bekezdésére kifejtették, hogy azon kiskorúaknak, akik számára orvosilag indokoltan szükségük van a nemátalakító kezelések igénybevételére, az államnak garantálnia kell a tájékozódáshoz szükséges információkat. Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdéseiben deklarált egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés alkotmányos joga, álláspontjuk szerint a tájékoztatáshoz való jogot is magában foglalja, mely nem sérülhet a népszavazási kérdésből eredő kötelező erejű döntés esetén. Hivatkoztak arra is, hogy a jogalkotó a „népszerűsítés” tiltásával szembe kerülne az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésével is, mivel azzal a szülői nevelési szabadságot – benne a szülő gyermeke egészséges fejlődését biztosító szülői kötelességének gyakorlását – akadályozná és korlátozná alaptörvény-ellenesen.
- [9] Az I–III. rendű kérelmezők álláspontja szerint a gyermekek védelme – mely az állam objektív intézményvédelmi kötelezettsége – magában foglalja a nemátalakító kezelésekről szóló ismeretekhez való hozzájutást, és azt a kérdésre adott „nem” válaszok többségét jelentő esetleges népszavazási eredmény nem írhatja felül, mert az a gyermeki jogok, valamint az Alaptörvény és nemzetközi szerződéses kötelezettségek sérelmével járna. E körben hivatkoztak az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjára, a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: Gyermekjogi Egyezmény) 13. cikkének (1) bekezdésére, 29. cikk (1) bekezdésének a) pontjára, a 3. cikkének alapvető rendelkezésére, valamint az ENSZ oktatáshoz való joggal foglalkozó különleges jelentéstevőjének a szexuális nevelésről szóló 2010-es jelentésére.

- [10] A IV. rendű kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmében vitatta a hitelesítés jogszerűségét. Állítása szerint nem egyértelmű a kérdés, mert nem világos, hogy érvényes és eredményes népszavazás esetén a jogalkotó milyen jogalkotási kötelezettség terheli; ki és milyen formában végezné vagy végezhetné a népszerűsítést, az milyen közegre vonatkozna. Továbbá nem egyértelmű, hogy csak véleményt kérnek egy közéleti kérdésben vagy a döntésnek konkrét jogszabályban megjelenő következménye van. A kérdés véleménye szerint az Alaptörvény módosítására irányul [8. cikk (3) bekezdés a) pont; XVI. cikk (1) bekezdés második mondata], mert az „igen” válaszok többségével lehetővé válna a nemi átalakító kezelések népszerűsítése, amely így ellentétes a megjelölt rendelkezéssel. Hivatkozott a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének sérelmére is, mert a feltett kérdés megfogalmazása arra utal, hogy az politikai kommunikációs termék és nem népszavazási kérdés.
- [11] Az V. rendű kérelmező ismertette a kérelem alapjául szolgáló tényállást, majd azt állította, hogy az országos népszavazás megrendezhetőségéről szóló 438/2021. (VII. 21.) Korm. rendelet 1. §-a ellentétes az Alaptörvénnyel, egyrészt ugyanis nincs arra alkotmányos indok, hogy ha megengedhető országos szinten a népszavazás, akkor miért ne legyen megengedhető helyi szinten is. Másrészt előadta, hogy az Alaptörvény által biztosított jogok gyakorolhatóságát csak speciális, és magában az Alaptörvényben nevesített körülmények előállása esetében lehetséges korlátozni.
- [12] A kérelmében bemutatott tényállási elemek és az abban hivatkozott bizonyítékok (Európai Bizottság bejelentése 2021. július 15-én a kötelezettségszegési eljárásról, Orbán Viktor miniszterelnök Facebook-oldalán 2021. július 21-én megjelenő videója, majd 2021. július 23-án a Kossuth rádió „Jó reggelt, Magyarország” műsorában adott interjúja, Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter Facebook-oldalán 2021. július 22-én megjelentek, a Kormányzati Tájékoztatási Központ tájékoztatása) alapján érvelése szerint egyértelmű, hogy a kormánynak a népszavazási kérdések választópolgári megszavaztatásával nem törvényalkotás kezdeményezése a célja, hanem véleménynyilvánítás kiváltása, ami ellentétes a népszavazás jogintézményének Alaptörvény 8. cikke szerinti céljával és rendeltetésével. Ezt azonban a Nemzeti Választási Iroda (a továbbiakban: NVI) nem észlelte, az NVB pedig nem vizsgálta. Hangsúlyozta, az NVB-nek az a gyakorlata, hogy az ülések jegyzőkönyvét csak hetekkel később hozza nyilvánosságra, ellehetetleníti a jogorvoslati jogok teljes értékű gyakorlását, ami ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogbiztonsággal. Mivel pedig az NVB a célzat szempontjából nem, illetve nem megfelelően vizsgálta a népszavazási kérdéseket, nem érvényesítette az Nsztv. 10. §-át, megsértve ezzel az Nsztv. 11. § (1) bekezdése előírását.
- [13] Az V. rendű kérelmező azt is állította, hogy mivel az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés d) pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről, a határozat sérti az Nsztv. 11. § (1) bekezdését. E körben előadta, hogy az NVB határozatban elmaradt e kötelezettség megsértésének esetleges vizsgálata. Így különösen, a hitelesítő határozatnak ki kellett volna térnie arra, hogy az Európai Bizottság által (a kötelezettségszegési eljárás megindításáról szóló bejelentésében) bemutatott aggodalmak miatt tévesek vagy irrelevánsak az adott kérdés tekintetében.
- [14] Arra is hivatkozott, hogy a határozat sérti az Nsztv. 9. § (1) bekezdését, mert a kérdés nem egyértelmű. Nem egyértelmű a „kiskorú” fogalma, hiszen a szexuális tartalmak bemutatására vonatkozó korlátozások a médiában, filmiparban a 18 év alatti korosztály részére több életkori kategóriát állapítanak meg. Továbbá, a kérdés megfogalmazása azt sugallja, hogy az ilyen népszerűsítő tevékenység Magyarországon jelenleg korlátozás nélkül folyhat, és ennek korlátozására-szabályozására az Országgyűlésnek lehetséges még mit tennie jogalkotás útján. Valójában azonban ezt a témát a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Pcdtv.) vonatkozó rendelkezései, amelyek már életbe léptek a kérdés benyújtása előtt, rendezik. A kérdés abban a tekintetben sem egyértelmű, hogy azt sugallja: Magyarországon elterjedt gyakorlat a nemátalakító kezelések népszerűsítése a kiskorúak körében vagy legalábbis ilyen veszély fenyeget. A „népszerűsítsenek” ige sem egyértelmű, mert nem dönthető el, hogy a népszerűsítő célzat (a rábeszélő szándék) tilalmas a kiskorú gyermekekre irányuló kommunikációban, avagy a beavatkozások pozitív megítélését (óhajtását) megteremtő/növelő eredmény. A „népszerűsítsenek” ige továbbá azért sem egyértelmű, mert a „nemi átalakító kezelések” fogalomkörébe sokféle beavatkozás beletartozik, a kérdés azonban ezeket egybemossa. Nem egyértelmű az sem, hogy ki (beleértve: milyen szervezet) lehet a szándék vagy eredmény szerint népszerűsítő tevékenység alanya.
- [15] A jogalkotói egyértelműség körében az V. rendű kérelmező előadta, hogy nem világos, mit kíván az Országgyűléstől az a választópolgár, aki nem „támogatja”, illetve aki „támogatja”, „hogy kiskorú gyermekek számára nemi átalakító kezeléseket népszerűsítsenek”.
- [16] Az érdekelt nyilatkozatában a IV. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmének érdemi vizsgálat nélkül elutasítását, egyebekben az NVB 15/2021. számú határozatának helybenhagyását kérte.

- [17] A IV. rendű kérelmező tekintetében az Nsztv. 1. § (1) bekezdésére, és az annak alapján alkalmazandó választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 224. § (3) bekezdés c) pontjára hivatkozott. Kiemelte, hogy a IV. rendű kérelmező által előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem tartalmazza a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, annak hiányában pedig a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.
- [18] Az érdekelt szerint a kérdés-egyértelműség megítélése tekintetében a 2021. évi LXXIX. törvény rendelkezéseiből [különösen az 1. § (2) bekezdése, 3. §-a, 9. § (2) bekezdése, 10. § (3) bekezdése és 11. § (1) bekezdése által bevezetett törvényi módosításokból] kell kiindulni. Ezek alapján meghatározható a szabályozás tárgyi és személyi hatálya is, így a kérdés a választópolgárok számára kellően átlátható, e szabályozást megerősítő vagy elvető népszavazási kérdés egyértelműen megválaszolható. Ha ugyanis egy adott fogalmat a jogszabály külön meghatározás vagy más jogszabályi definícióra utalás nélkül használ, akkor annak a fogalomnak létezik egy általános, mindenki által ismert jelentéstartalma. Ha a feltenni kívánt kérdés ilyen fogalmat tartalmaz megfelelő szövegösszefüggésben, akkor alaptalan az a hivatkozás, hogy az adott fogalom, illetve ezáltal a kérdés nem egyértelmű. Továbbá a választópolgártól bár elvárható, hogy egy országos népszavazás esetében a vonatkozó jogszabályokat ismerje, és ennek megfelelően adja le szavazatát, ez az ismeret azonban nyilvánvalóan nem a jogszabályi rendelkezések szakasz szerinti azonosítását, felismerését jelenti, hanem a szabályozás tárgyában, illetve főbb irányvonalaiiban való tájékozottságot, jártasságot. Megjegyezte továbbá, hogy a kérdés megfogalmazása során önmagában az egyes szakterületek terminológiájának pontatlan használata nem jelenti az egyértelműség sérelmét a 52/2001. (XI. 29.) AB határozat alapján. E követelményeknek a feltenni kívánt kérdés megfelel. Ugyanezen okból eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés jogalkotási kötelezettsége is egyértelmű, mert az „igen” szavazatok többsége esetén a fenti rendelkezéseket a jogalkotónak hatályon kívül kell helyeznie. Az érdekelt szerint e tekintetben közömbös, hogy a kérdésre adott „igen” vagy a „nem” szavazatok többségéből következik a deregulációs jogalkotási kényszer.
- [19] Az Alaptörvénybe, illetve a nemzetközi szerződésbe való ütközéssel összefüggő kérelmezői érvek kapcsán az érdekelt hivatkozott az egyértelműséggel kapcsolatban kifejtett észrevételeire, melyekből kitűnik, hogy a kérdés a Pectv. egyes rendelkezéseinek a megerősítésére vagy elvetésére irányul, erre tekintettel nincsen köze sem az Alaptörvényhez, sem a kérelmezők által felhívott nemzetközi szerződésekhez.
- [20] Az érdekelt álláspontja szerint sem az Alaptörvény, sem az Nsztv. nem tartalmaz olyan megszorítást, amely kizárná, hogy a jelen ügy tárgyát képező jogalkotási kötelezettségre irányuló kérdésben nem lehetséges népszavazást tartani. A megerősítő népszavazás intézményének megszűnése (a magyar jogrendszerben) nem jelenti azt, hogy alkotmányos, vagy törvényi akadálya lenne hatályban lévő jogszabályok üggyöntő népszavazás útján való elvetésére, vagy megtartására, amennyiben a népszavazásra feltett kérdés az alaptörvényi és törvényi kívánalmaknak megfelel. Ilyen tilalom nem olvasható ki sem az Alaptörvényből, sem az Nsztv. és a Ve. rendelkezéseiből. Éppen az lenne a népszavazás alkotmányos céljának tagadása, amennyiben nem lehetne – az alaptörvényi feltételeken belül – népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó olyan kérdés, amely hatályban lévő jogszabály elvetésére vagy megerősítésére irányul. Ilyen módon a kérdés megfelel a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában rögzített jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás alapelvének.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelmek nem megalapozottak.

I.

- [22] A Kúria megállapította, hogy a IV. rendű kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme érdemben nem vizsgálható, az I–III. és V. rendű kérelmezők felülvizsgálati kérelmei nem megalapozottak.
- [23] A vitatott formai követelmények vonatkozásában a Kúria megállapította, hogy a IV. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelme olyan alaki hibában szenved, amely kizárja az érdemi felülvizsgálat lehetőségét. Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ve. 224. § (3) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell a kérelem benyújtójának nevén kívül a lakcímét is, míg a c) pontja szerint a személyi azonosítóját (illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölőszervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát). A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja szerint a bírósági

felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

- [24] A Kúria a IV. rendű kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmének hivatalból vizsgálata során megállapította, hogy az általa benyújtott felülvizsgálati kérelem nem tartalmazta a pontos lakcímét és a személyi azonosítóját, ezen adatokat a IV. rendű kérelmező csak a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtására nyitva álló határidő leteltét követően pótolta. Erre figyelemmel a Kúria a hiányos felülvizsgálati kérelmet az Nsztv. 1. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

II.

- [25] A Kúria a kérelmezők eljárási legitimációjának vizsgálata körében a népszavazási ügygel kapcsolatos érintettségéről a következőket állapította meg. Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése szerint a népszavazási ügyben a Ve. általános szabályai is érvényesülnek szubszidiárius jelleggel, így a bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztőinek körét szabályozó Ve. 222. § (1) bekezdése is. Ez a rendelkezés az ügyben való érintettséghez köti a bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztésének lehetőségét, ugyanakkor az érintettség meghatározásához további szempontokat nem állapít meg. A Kúria alábbiakban megjelölt határozatai szerint a népszavazási ügyekben az érintettség az általános választási eljárási ügyekhez képest eltérően minősül.
- [26] A választási ügyekben és a népszavazási ügyekben az érintettség eltérő vizsgálata és értelmezése indokát átfogóan meghatározza a Knk.IV.37.222/2016/9. sz. (ún. „kvótanépszavazás” ügyben hozott) végzés, melyben a Kúria rámutatott, hogy „a Ve. szerinti választási ügyekben a jogvita döntően a választási eljárás szabályaihoz kapcsolódik, és a bírósági felülvizsgálatot eljárási és jogorvoslati szakasz előzi meg. Ez meghatározza az eljárási érintettek körét, amely a Ve. 222. § (1) bekezdésének szűkebb értelmű alkalmazását teszi lehetővé. A népszavazási ügyek jellege azonban ettől eltér, ezekben az ügyekben igen gyakran közvetlen alapjogi összefüggések érvényesülnek, nagyobb terjedelmű eljárási előzmény nélkül. A népszavazásra feltett kérdés jellege határozza meg az érintettséget, melyet annak tartalmi vizsgálatával lehet megállapítani.” A Kúria e végzésében arra is utalt, hogy „országos népszavazási ügyben az esetleges érintettség hiányát a felülvizsgálati eljárás tekintetében nem lehet megállapítani, mivel az Nsztv. legitimáció hiányában történő elutasításra nem ad lehetőséget” (Knk.I.37.723/2106/3., Kvk.V.37.849/2016/3., Kvk.V.37.849/2016.). A legutóbbi, Knk.II.40.646/2021/9. számú végzés ilyen vizsgálat nélkül tartotta fenn az érintettség körében kialakított korábbi joggyakorlatot, ezért a Kúria jelen ügyben a kérelmezők esetében nem tette vizsgálat tárgyává az érintettséget.

III.

- [27] Az Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait. A 8. cikk (1) bekezdése szerint a népszavazás funkciója, hogy az Országgyűlést a népszavazásra feltenni kívánt kérdés tekintetében meghatározott irányú döntésre kötelezze. A népszavazás útján történő hatalomgyakorlásnak ez a közvetlen formája kivételes jellegű, amelynek okán a népszavazáshoz való jog gyakorlása több feltétel együttes fennállásához kötött. A 8. cikk (2) bekezdése alapján országos népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet.
- [28] A Kúria Knk.II.40.646/2021/9. sorszámú ítélete követte a kialakult gyakorlatot (Knk.IV.37.132/2016/4.) amely szerint a népszavazási ügyek felülvizsgálata során az Alaptörvény és a jogrend védelme érdekében a népszavazás Alaptörvény által előírt feltételeit hivatalból is köteles vizsgálni {Knk.II.40.646/2021/9., Indokolás [25]}. Ettől a gyakorlattól a Kúria a jelen ügyben sem tér el. Ennek érdekében először az Alaptörvény B) cikk (4) bekezdésének, valamint a 8. cikk (1) bekezdésének összefüggését vizsgálta, és a következőket állapította meg:
- [29] Az Alaptörvény B) cikk (4) bekezdése szerint „[a] nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja”. E rendelkezés szerint tehát a közvetlen hatalomgyakorlás kivételes lehetőség, amely viszont – a kivételesség feltételeinek megvalósulása esetén – megelőzi az általános szabályok szerinti közvetett, választott képviselők útján történő hatalomgyakorlást. A kivételesség megelőző hatását biztosítja az Nsztv. 8. § (2) bekezdése, amely szerint a törvény által meghatározott átmeneti ideig a választópolgári népszavazás szervezője által népszavazásra javasolt kérdés benyújtását követően a köztársasági elnök és a Kormány nem nyújthat be azonos tárgyú kérdést.
- [30] Ebből a szabályból viszont az is következik, hogy egyfelől a választópolgári népszavazási kezdeményezés, másfelől a köztársasági elnök és a Kormány által kezdeményezett népszavazás Alaptörvényen alapuló közjogi feltételei nem azonosak. Ezt a különbséget jeleníti meg az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése. Eszerint legalább kétszázézer

választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés országos népszavazást rendel el. Ebben az esetben tehát nincs mérlegelési lehetősége az Országgyűlésnek, a hitelesített kérdést köteles népszavazásra bocsátani, és az érvényes és eredményes népszavazáson hozott döntést végre is kell hajtania. A kétszázezernél kevesebb, de legalább százezer választópolgár kezdeményezésére, valamint a köztársasági elnök és a Kormány kezdeményezésére az Országgyűlés országos népszavazást rendelhet el. Utóbbi esetben tehát – vagyis a köztársasági elnök és a Kormány kezdeményezése esetén mindig – mérlegelési lehetősége van az Országgyűlésnek.

- [31] A kétféle kezdeményezésnek ezért eltérő a közjogi következménye, és ennek megfelelően eltérőek lehetnek a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítése során vizsgálandó szempontok is. Míg a választópolgári kezdeményezés elvezethet az Országgyűlés általi kötelező elrendeléshez, amely esetben a kivételes hatalomgyakorlás biztosítását az eredményes aláírásgyűjtés kikényszerítheti, a köztársasági elnök és a Kormány általi kezdeményezés közjogi jellege éppen fordított. Utóbbi esetben a köztársasági elnök és a Kormány csak kezdeményezi, hogy az Országgyűlés engedje át a hatalomgyakorlás gyakorlását a népnek, de a kezdeményezés teljesítését a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítése ellenére az Országgyűlés meg is tagadhatja.
- [32] Mindez azzal a következménnyel jár, hogy míg az Alaptörvény 8. cikk (2) és (3) bekezdésében írt feltételeket a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítése során minden kezdeményezés esetén vizsgálni kell, a vizsgálat terjedelme nem feltétlenül azonos. A választópolgári kezdeményezés esetén az alaptörvényi és törvényi feltételeket kimerítő alapossággal kell vizsgálnia, ideértve a lehetetlen eredményre vezető jogalkotási kényszer lehetőségét is, annak érdekében, hogy az Országgyűlés eredményes népszavazás esetén ne kényszerüljön az Alaptörvénnyel ellentétes jogalkotásra. Másként megfogalmazva, ilyen esetben a népszavazásra feltenni szándékozott kérdés hitelesítéséről döntő NVB-nek és a döntést felülvizsgáló Kúriának kell elvégeznie azt a jogi mérlegelést is, amitől ebben az esetben az Alaptörvény elzárja az Országgyűlést.
- [33] Más a helyzet a köztársasági elnök és a Kormány által kezdeményezett népszavazás esetén. Ilyenkor nincs szükség arra, hogy a NVB és a Kúria az Országgyűlésre tartozó mérlegelést elvégezze, mivel ezt az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése alapján maga az Országgyűlés is elvégezheti. A köztársasági elnök és a Kormány által kezdeményezett népszavazás esetén tehát elegendő a hitelesítés és annak felülvizsgálata során a nyilvánvalóan és közvetlenül az Alaptörvénybe ütköző kezdeményezések megakadályozása – ideértve az Alaptörvényben biztosított alapvető jogok lényeges tartalmának nyilvánvaló és teljes elvonását is –, de nincs szükség arra, hogy a népszavazás eredményét megvalósító törvényalkotási következményeket a NVB vagy a Kúria mérlegelje. A megvalósíthatatlan népszavazási eredmény felelősségét ebben az esetben a kezdeményező és a népszavazást követően a törvényjavaslat előterjesztésére jogosult Kormány, illetve a népszavazást mérlegelés alapján elrendelő Országgyűlés viseli.

IV.

- [34] A Kúria a fenti elvi megállapítások alapján elsőként az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozik-e a kezdeményezéssel érintett kérdés.
- [35] A Kúria a Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzésében kifejtette, hogy „[a]z Országgyűlés hatáskörét illetően a magyar jog tételesen nem határozza meg az Országgyűlés törvényalkotási hatáskörének elemeit és a kötelező törvényalkotási tárgyakra sem tartalmaz kimerítő felsorolást. A jogalkotás közjogi kereteit az Alaptörvény T) cikke rögzíti, az Országgyűlés alkotmányos feladatkörét pedig a 6. cikk rendelkezései tartalmazzák. E közjogi rendszerben – figyelembe véve az Alkotmánybíróság 46/2006. (X.5.) határozatában foglalt értelmezést is – egyértelműen kijelenthető, hogy az Országgyűlés törvényalkotási hatáskörét bármely társadalmi viszony irányába nyitottnak kell tekinteni. Az Alaptörvény keretei között, tehát az Országgyűlés bármely szabályozást igénylő társadalmi viszonyt a törvényalkotás körébe vonhat, és ebből az is következik, hogy olyan jogszabály-alkotási tárgyakat, amelyekre más jogalkotó kerül megnevezésre, szintén szabályozási körébe vonhat”.
- [36] Az érdekelt nyilatkozata szerint a népszavazás célja a Pectv. egyes rendelkezéseinek megerősítése vagy elvetése, ezért a népszavazásra javasolt kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik, így az az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdésének megfelel.

V.

- [37] Ezt követően a Kúria a népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségét vizsgálta, figyelemmel arra, hogy mindegyik kérelmező hivatkozott arra a felülvizsgálati kérelmében, hogy az NVB által hitelesített kérdés nem felel meg az egyértelműségi követelménynek. A Kúria a kérdésegyértelműség részletes követelményeit esetről esetre

olyan ügyekben hozott döntéseiben (így pl. Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2., Knk.IV.37.458/2015/3.), Knk.IV.37.425/2017/3., Knk.IV.37.426/2017/3., Knk.IV.37.458/2015/3., Knk.IV.38.030/2018/2.) határozta meg, melyek mind az Országgyűlés elrendeléssel kapcsolatos mérlegelési hatáskörét és lehetőségét a fentiekben ismertetettek szerint kizáró, állampolgári kezdeményezésekkel induló, e kezdeményezésekben előterjesztett kérdések hitelesítése ügyében hozott.

- [38] Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése alapján a népszavazási kérdéssel szemben fennáll az egyértelműségi követelmény, amelyet eredetileg az Alkotmánybíróság dolgozott ki. Ez a választópolgárok tekintetében azt a követelményt jelenti, hogy egyértelműen lehessen megválaszolni a népszavazási kérdést, míg az Országgyűlés a népszavazás eredménye alapján egyértelműen dönthesse el, hogy fennáll-e jogalkotási kötelezettsége, és ha igen, milyen tartalommal. (Knk.IV.37.222/2016/9.)
- [39] A Kúria gyakorlata szerint a választópolgári egyértelműség esetén a kérdéssel szembeni követelmény, hogy az világos, kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, s azáltal tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni. A népszavazáshoz való jog tudatos döntés hiányában ugyanis csak formálisan érvényesülhet, ha a népszavazási kérdés nem értelmezhető egyértelműen (Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2., Knk.IV.37.458/2015/3.).
- [40] A Knk.IV.37.457/2015/3. számú határozat alapján nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. A népszavazásra tett kérdés egyértelműsége körében az Alaptörvény és az Nsztv. szerint kettős követelmény érvényesül. Egyrészt a kérdésnek jogilag értelmezhető és pontos fogalmakat kell használnia, másrészt pedig a választópolgárok számára is megérthetőnek és egyértelműnek kell minősülnie. A két követelmény között egyensúlyt kell teremteni, ami egyes kérdések esetében összetett kérelmezői feladat. (Knk.IV.37.222/2016/9.)

VI.

- [41] Az I–III. rendű és V. rendű kérelmezők álláspontja szerint az NVB által hitelesített kérdésből nem állapítható meg, hogy a kérdésnek kik az alanyai, mely személyeknek vagy szervezeteknek a népszerűsítő tevékenységére utal, és milyen tevékenységre vonatkozatható a népszerűsítés.
- [42] A kérdés egyértelműségének értékelése körében fontos kiindulópontot jelent a kérdést feltevő érdekelt nyilatkozata, abból kiindulva vizsgálta a Kúria a népszavazásra feltett kérdés tárgyát és alanyi körét. Az érdekelt szerint ezt a Pcdtv-ben megjelenő fogalomrendszer alapján kell meghatározni, mert a kérdés az állampolgárok széles körében ismert, 2021. július 8. napjától hatályba lépett e törvény egyes rendelkezéseivel kapcsolódik, amelyek tartalmazzák a „nem megváltoztatása népszerűsítése” kifejezést. A Pcdtv. 1. § (2) bekezdése, 3. §-a és 10. § (3) bekezdése a „tizennyolc éven aluliak”, a 9. § (2) bekezdése a „kiskorúak”, míg a 11. § (1) bekezdése a „tanulók” számára tiltja – egyebek mellett – „a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérés, a nem megváltoztatása népszerűsítését.”
- [43] A törvény fenti fogalomhasználata alapján tehát nem lehet kétséges, hogy a kérdésben szereplő „kiskorúak” kifejezés milyen életkorú gyermekekre vonatkozik, mert a jogszabályi tilalom generálisan minden olyan gyermeket érint, aki még nem töltötte be a 18. életévét. Hasonlóképpen megtalálható a törvény szövegében a „népszerűsít” ige is, aminek jelentése a magyar nyelv értelmező szótára szerint: 1. „valaminek az ismertté, (köz)kedvelté, népszerűvé tétele, 2. valamely ismeretnek a nagyközönség számára hozzáférhetővé tétele, egyszerű, világos, közérthető módon való népszerű előadása, tolmácsolása, tárgyalása. Amennyiben valamely kifejezés további értelmezés, jogszabályi definíció nélkül jelenik meg a jogszabályokban, az alapján feltételezhető, hogy annak mindenki által azonosítható, a szavak mindennapi jelentése által ismert és meghatározható jelentése van.
- [44] A „népszerűsítés” lényeges, jellegadó fogalmi eleme a reklámozásnak, mely nemcsak általánosan ismert hétköznapi fogalom, hanem azt a médiaszolgáltatásokról és tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény is ekként használja (különösen a fogalom meghatározó 203. § 53., 55. és 59. pontjában). Itt kell megemlíteni, hogy a népszerűsítés és a tájékoztatás nem azonos jelentéstartalommal bírnak, így a népszerűsítés tilalma nem akadályozza az Eütv. 13. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatáshoz való jog érvényesülését, a népszavazás eredménye azt semmilyen módon nem befolyásolná. Mindebből pedig az következik, hogy ezen kifejezés használata a népszavazásra feltett kérdésben megfelel a szavazópolgári egyértelműség követelményének, ezért az I–III. és V. rendű kérelmezők ezzel ellentétes álláspontja nem megalapozott.

VII.

- [45] Az V. rendű kérelmező érvelése szerint a kérdésben szereplő „nemi átalakító kezelések” fogalomkörébe sokféle beavatkozás beletartozik (például hormonális, pszichológiai kezelés, életmód tanácsadás, átoperálás), melyhez való viszonyulásokat a kérdés „egybemossa”.
- [46] A Knk.VII.37.411/2017/3. számú végzésében a Kúria arra mutatott rá, hogy nem felel meg a kérdésegyértelműség követelményének, ha a kérdés bár látszólag egyszerűen megfogalmazott, mégis magyarázatra szorul. A Kúria gyakorlatában a jogszabályban foglalt terminus technicus-ok használata sem teszi önmagában egyértelművé a kérdést. (Knk.IV.37.458/2015/3., Knk.IV.38.030/2018/2.). Amennyiben a feltett kérdés tartalmának megértése elmélyült szakmai ismereteket igényel, ezáltal a használt fogalmak valódi jelentéstartalma az ezzel nem rendelkező választópolgár számára nem világos, nem pontosan értelmezhető, a kérdés akkor sem elégíti ki a kérdésegyértelműség követelményét, ha egyébként a jogi fogalmak használata szabatos. (Knk.IV.37.425/2017/3., Knk.IV.37.426/2017/3.)
- [47] A Kúria megállapította, hogy bár a kérdés tárgyává tett „nemi átalakító kezelések” kifejezés nem található az orvosi szaknyelvben, ezt a fordulatot szó szerint a Pectv. sem használja, és „a nemi átalakító kezelés” kifejezés, más jogszabályban sem lelhető fel, nem állítható, hogy a köznapi értelemben használt „nemi átalakító kezelés” és a Pectv. által használt „nemváltás” között érdemi különbség lenne. Éppen ellenkezőleg, a Pectv. a kérdésben szereplő kifejezéssel tartalmilag azonos kifejezést használ, vagyis a kérdésben szereplő fogalom kihirdetett, érvényes és hatályos, bárki által megismerhető törvényben, általánosan kötelező magatartási szabály részeként szerepel.
- [48] A népszavazási kérdésben használnál pontosabb kérdés nem lenne megfogalmazható, mert az vagy kifejezetten orvosi szaknyelv használatát vagy pedig összetett kérdést (a lehetséges kezelések felsorolását) igényelné, amely ezért ütközne az egyértelműség követelményébe. A Kúriának a kérdés vizsgálata során figyelemmel kellett lennie arra, hogy az egyértelműség követelményének következetes érvényesítése nem vezethet oda, hogy valamely tárgykört – jelen esetben a nemi átalakító kezeléseket – a teljesíthetetlen követelmények megfogalmazása által ténylegesen kizárjon a népszavazásra feltehető kérdések köréből. Minderre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a népszavazásra feltett kérdés nem szorul további magyarázatra, ezért nem sérti a választópolgári egyértelműség követelményét.

VIII.

- [49] A felülvizsgálati kérelmek arra is hivatkoztak, hogy nem teljesen egyértelmű, hogy a népszerűsítő tevékenységnek ki lehet az alanya.
- [50] Az NVB által hitelesített kérdés kétségtelenül általános alanyt tartalmaz. Az általános alanyról a magyar nyelvtan szabályai szerint akkor beszélünk, ha az igei állítmánnyal jelölt eseményhez bármilyen cselekvéshordozó kapcsolható. A többes szám harmadik személyű igerag (népszerűsítsenek) bárkire vagy épp mindenkire vonatkozhat, ezért annak használata értelmezési bizonytalanságot nem vet fel, a választópolgárok a kérdésben szereplő tilalom lehető legszélesebb körű érvényesülésére következtethetnek. A kérdés alapján a népszerűsítés általában, a Pectv.-vel módosított, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 6/A. §-ban, azaz hatályos törvényben szereplő szabályozási megoldással azonos módon a lehető legszélesebb körben, azaz általában lenne tilos.
- [51] Az általános alany használata a jogszabályokban a jog fogalmából adódóan magától értetődik. Az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése éppen az általános kötelező erőt tekinti a jogszabályok ismérvének. Ennek az ellenkezője a kivételes jogalkotási megoldás, amikor egy jogszabály hatálya nem általában mindenkire, hanem csak pontosan körülírt alanyi körre terjed ki. A népszavazásra javasolt kérdés esetén az általános alannyal megfogalmazott fordulat helyett a kezdeményező eltérő szándéka esetén is csak egyszerűen megfogalmazható alanyi kör lenne elképzelhető, példálózó vagy feltételekkel összekapcsolt alanyi felsorolás ugyanis sértene a kérdés egyértelműségének követelményét. A népszerűsítés fogalmából következik, hogy annak tilalma csak általános lehet. Ha ugyanis a jogszabály akár csak egyetlen jogalany számára is lehetővé teszi valaminek a népszerűsítését, akkor a népszerűsítés bekövetkezik.
- [52] Az érdekelt nyilatkozata utal arra, hogy a kérdés az állampolgárok széles körében ismert Pectv.-hez kapcsolódik, melynek 1. § (2) bekezdése a Gyvt-t a következő 6/A. §-al egészítette ki: „[e] törvényben foglalt célok és gyermeki jogok biztosítása érdekében tilos tizennyolc éven aluliak számára pornográf, valamint olyan tartalmat elérhetővé

tenni, amely a szexualitást öncélúan ábrázolja, illetve a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérést, a nem megváltoztatását, valamint a homoszexualitást népszerűsíti, jeleníti meg.”

- [53] A kérdés erre közvetlenül nem utal, mivel a magyarázatot igénylő megfogalmazás tilalma ezt nem teszi lehetővé, de nem is merülhet fel kétség afelől, hogy a népszavazás alapvető hatása a hatályos szabályozás elvetése vagy megerősítése. A Gyvt. említett módosításában, valamint a kérdésben szereplő tilalom közötti szoros jelentésbeli kapcsolat kizárja, hogy az állampolgár nem tudja, valójában miről is szavaz és ne lássa át döntése következményeit. Ezzel ellentétes következtetés elfogadásához a módosított Gyvt. olyan értelmezésére kellene jutni, mely ellentétes lenne az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a jogszabályok értelmezése esetén a bíróságokra, így a Kúriára is kötelező előírásokkal, mindenekelőtt az Alaptörvénnyel összhangban történő értelmezés követelményével. Azt kellene ugyanis feltételezni, hogy a Gyvt. szabálya nem érthető, nem átlátható, a benne foglalt tilalmak a jogalanyok számára nem követhetőek. Az alkotmányosság vélelme alapján ezt a Kúria nem feltételezheti, ellenkező esetben – ha a Gyvt-t ténylegesen alkalmaznia kellene – az Alkotmánybíróságon meg kellene támadnia azt. Mivel azonban nem kell alkalmaznia, a Gyvt-t alkotmányosnak kell tekintenie, akkor pedig az Gyvt-vel összhangban megfogalmazott kérdés érthetőségében sem kételkedhet. Minderre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a népszavazásra feltett kérdés ebben a vonatkozásban sem sérti a választópolgári egyértelműség követelményét.

IX.

- [54] A továbbiakban a Kúria a jogalkotói egyértelműség követelményét vizsgálta. Az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott alaptörvény-konform értelmezés követelménye a jogalkotói egyértelműség megítélése szempontjából is lényeges. A jogalkotói egyértelműségi követelményt mindkét válasz esetére vizsgálni szükséges. A Gyvt. 6/A. §-a szerint az e törvényben foglalt célok és gyermeki jogok biztosítása érdekében tilos tizennyolc éven aluliak számára pornográf, valamint olyan tartalmat elérhetővé tenni, amely a szexualitást öncélúan ábrázolja, illetve a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérést, a nem megváltoztatását, valamint a homoszexualitást népszerűsíti, jeleníti meg.
- [55] Ha a kérdés túlzottan általános jellege miatt a jogalkotó egyáltalán nem tud eleget tenni jogalkotási kötelezettségének, nem teljesül a jogalkotói egyértelműség követelménye (Knk.VII.37.336/2017/3.). Jelen esetben erről nincs szó, az Országgyűlés a népszavazás eredményétől függően hatályban tartja vagy módosítja a jelenleg meglévő, általános megfogalmazása ellenére is pontosan érthető törvényi szabályozást. A népszavazás megtartása esetén az „igen” válaszok többsége nehéz, de nem kivitelezhetetlen jogalkotói feladat elé állítaná az Országgyűlést. A kérdéssel érintett részében a törvényhozónak módosítania kellene a rendelkezést, és a hatályos szöveg szerinti általános tilalom helyett a törvényben meghatározandó körben lehetővé kellene tenni a nemi átalakító kezelések népszerűsítését.
- [56] Mindez nem lenne ellentétes a Kúria [26/2007. (IV. 25.) AB határozatra és az 58/2011. (VI. 30.) AB határozatra] épülő a Knk.VII.37.336/2017/3. számú és a Kúria Knk.IV.37.133/2016/4. számú döntéseivel, melyek egyébiránt nem a Kormány vagy a köztársasági elnök által kezdeményezett népszavazás kérdéseinek hitelesítése tárgyában születtek. A népszavazás célja ugyanis éppen az, hogy az Országgyűlés alkossa a választópolgárok akaratának megfelelő jogszabályt. A fentiek alapján ezért a Kúria azt állapította meg, hogy a feltett kérdés ebben a vonatkozásban sem sérti az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében előírt egyértelműség követelményét.

X.

- [57] Ezt követően a Kúria az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének való megfelelést vizsgálta, amely meghatározza azon tárgyköröket, amelyek nem bocsáthatók országos népszavazásra. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani az Alaptörvény módosítására irányuló kérdéstről. A Kúria Knk.IV.37.387/2015/3. számú döntésében arra mutatott rá, hogy „abban az esetben, ha az országos népszavazás aláírásgyűjtő ívén szereplő kérdés alapjog-korlátozást érint, adott esetben vizsgálandó az is, hogy a kérdésre vonatkozó alapjog-korlátozás az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés alapján az Alaptörvény keretei között marad-e. Ha akár a Nemzeti Választási Bizottság, akár a Kúria arra a következtetésre jut, hogy a kérdésben rejlő alapjogi kollízió, vagy az adott alapjog valamely alkotmányos értékkel való ütközése csak az Alaptörvény módosításával oldható fel, akkor a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján nem bocsátható országos népszavazásra. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése és a 8. cikk (3) bekezdés a) pont ekként kapcsolódik össze.” Az I–III. rendű kérelmezők szerint a fenti rendelkezésből az következik, hogy nem lehet Alaptörvénybe ütköző kérdést népszavazásra bocsátani.

- [58] Az Alaptörvény felülvizsgálati kérelmekben hivatkozott II. cikke akként rendelkezik, hogy az emberi méltóság sérthetetlen, valamint kinyilvánítja, hogy minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság a 6/2018. (VI. 27.) AB határozatában az alábbiakra mutatott rá: „[40] 3. Az Alaptörvény II. cikke alapján az emberi méltóság sérthetetlen; minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően az emberi méltósághoz való joghoz kapcsolódó alkotmánybíróági határozatokat megerősítette, és megállapította, hogy „[a]z Alaptörvény az Alkotmánynál is erősebben hangsúlyozza az emberi méltóság megalapozó szerepét értékrendjében: az emberi méltóságot kifejezetten „sérthetlenné” nyilvánítja.” {11/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [29]}. [41] Az emberi méltósághoz való jognak számos részeleme, részjogosultsága van, amelyek belső magja korlátozhatatlan {vö. 7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [24]; 28/2014. (IX. 29.) AB határozat, Indokolás [36]; 3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [27], [41]”. A Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy ezzel az értelmezéssel összhangban áll-e a vizsgált kérdés.
- [59] Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében említett testi és lelki egészséghez való jog szoros összefüggésben áll az emberi méltósághoz való jogból levezetett testi-lelki integritásához való joggal. [3075/2016. (IV. 18.) AB határozat]. A 6/2018. (VI. 27.) AB határozat is hivatkozik a 43/2005. (XI. 14.) AB határozatra, amely a testi és szellemi egészség védelme, illetve a személyiség integritásának megőrzése vonatkozásában említette példaként a transzszexuális személyek nemének műtéti korrekcióját. [6/2018. (VI. 27.) AB határozat, Indokolás [45]]. A nemi átalakító kezelés törvény általi biztosításának kötelezettségéről azonban nem tesz említést, ezért a Kúria megítélése szerint, amennyiben a népszavazási kérdés alapján megtartott érvényes és eredményes népszavazáson a „nem” válaszok kerülnek többségbe, a megalkotandó szabályozás, a népszerűsítés tilalmának fenntartása – szemben az I.–III. rendű kérelmezők álláspontjával – alapjogi korlátozással nem járhat, nem sértheti a kiskorúak emberi méltósághoz, testi és lelki egészséghez való jogát, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, valamint a nemi átalakító kezelésekről való tájékoztatáshoz való jogát.
- [60] Az I., II. és III. kérelmezők felülvizsgálati kérelmeikben az Alaptörvény XVI. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint a XX. cikkének sérelmét is állították. A XVI. cikk (1) bekezdése szerint minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést. E rendelkezés (2) bekezdése értelmében a szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.
- [61] Amint a felülvizsgálati kérelmek is kiemelik, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés alapjoga magában foglalja a teljeskörű tájékoztatáshoz való jogot, amelyet az Eütv. 5. § (3) bekezdésének b) pontja, 13. §-ának (1) bekezdése és 13. § (5) bekezdése is deklarálnak. A Kúria megítélése szerint, amennyiben egy érvényes és eredményes népszavazáson a „nem” szavazatok kerülnek többségbe, a megalkotandó szabályozás akkor sem ütközhet az Alaptörvénybe, a gyermek Alaptörvény XX. cikke által deklarált egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, illetve az arról való informálódáshoz való jogát nem sértheti. Továbbá, a „népszerűsítés” generális jogalkotói tiltása a szülő Alaptörvény XVI. cikkének (2) bekezdésében biztosított nevelési szabadsághoz való jogát – ezen belül a szülő gyermeke egészséges fejlődését biztosító szülői kötelességének gyakorlását – sem korlátozná, mert a gyermek és szülő közötti beszélgetés a népszerűsítés fogalmi körébe nem vonható, ahogyan a népszerűsítő tevékenységre vonatkozó szabályozás sem hozható összefüggésbe a Eütv-ben biztosított ellátásokhoz való hozzáférés alapjogával.
- [62] Amennyiben viszont az „igen” válaszok kerülnek többségbe, az Országgyűlés a feltett kérdés alapján olyan jogalkotásra lesz köteles, amellyel a „nemi átalakító kezelések” népszerűsítését általában nem tilthatja meg. Az igen válaszok többségbe kerülése esetére, az annak alapján megalkotandó törvény tartalmának kialakítása során is kötik az Országgyűlést az Alaptörvény rendelkezései, melynek során az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés második mondatára tekintettel, a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát kizárólag a szükséges mértékben és azzal arányosan korlátozhatja. A népszavazás ugyanis nem önmagában az alkotmányos alapjogok korlátozásának rendjéről szól, nem annak megváltoztatására irányul és nem is tenné azt félre, hanem egy ma létező törvényi tilalom fenntartása vagy elvetése áll a középpontjában. Az „igen” válaszok többségbe kerülése tehát kétségtelenül érinti a születési nemhez való önazonosság védelméhez fűződő jogot, hiszen nem lenne tiltható a nemi átalakító kezelések népszerűsítése, de az alapjog teljes kiüresítéséhez (alaptörvény-ellenes korlátozásához) már csak amiatt sem vezethet el, mert a kérdés nem a népszerűsítés állami feladatáról vagy éppen minden különbségtétel nélküli kötelezővé tételéről szól, mindössze megengedettségeről. A kérdésekben rejlő eltérő döntési tartalom (népszerűsítés, illetve elérhetővé tétel) miatt különböznek a tényállási elemek, nem áll fenn az ügyszabadság, ezért a Kúria Knk.II.40.646/2021/9. számú végzésben foglaltaktól a Kúria jelen tanácsa eltérő eredményre juthatott.

- [63] Mindezek alapján a Kúria megítélése szerint a népszavazásra javasolt kérdésben megtartott érvényes és eredményes népszavazás az „igen” szavazatok többsége esetén nem keletkezne olyan alapjogi kollízió, amelyet csak az Alaptörvény módosításával lehetne feloldani, így a Kúria megállapította, hogy az adott kérdés nem érint az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja szerint kizárt tárgykört.

XI.

- [64] A népszavazáshoz való jog gyakorlásának korlátja az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének d) pontja szerint a nemzetközi szerződésből fakadó kötelezettség. A Kúria az I.–III. rendű kérelmezők felülvizsgálati kérelmeikben foglalt kifogások miatt vizsgálta, hogy a „nem támogatom” válaszok többségével záruló érvényes és eredményes népszavazás az 1991. évi LXVI. törvénnyel kihirdetett Gyermekjogi Egyezmény 13. cikk (1) bekezdésében és 29. cikk (1) bekezdés a) pontjában rögzített gyermeki jogok sérelmével járna-e.
- [65] A Gyermekjogi Egyezmény 13. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy: „A gyermeknek joga van a véleménynyilvánítás szabadságára. Ez a jog magában foglalja mindenfajta tájékoztatás és eszme határokra tekintet nélküli kérésének, megismerésének és terjesztésének szabadságát, nyilvánuljon meg az szóban, írásban, nyomtatásban, művészi vagy bármilyen más, a gyermek választásának megfelelő formában”. A Kúria megállapította, hogy a 13. cikk (1) bekezdésében garantált véleménynyilvánítás szabadsága nem hozható összefüggésbe a kérdés által felvetett szexuális irányultsághoz kapcsolódó népszerűsítő tevékenységgel. A hatályos törvények jelenleg is tartalmaznak korlátozást a kiskorúak számára elérhető információk tekintetében. Adott esetben a „nem támogatom” válaszok többségével záruló érvényes és eredményes népszavazás sem vezethet olyan jogalkotási eredményhez, amely – ha ezt a jogszabályok egyébként lehetővé teszik – a kiskorúaknak szóló nemi identitásra vonatkozó tájékoztatást is megtiltja. A tájékoztatás terjedelme tehát nem a jelen ügyben nem vizsgált tájékoztatásra, hanem a népszerűsítésre vonatkozó kérdésre adott választól függ.
- [66] A Gyermekjogi Egyezmény 29. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint „az Egyezményben részes államok megegyeznek abban, hogy a gyermek oktatásának [...] elő kell segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását, valamint szellemi és fizikai tehetségének és képességeinek a lehetőségek legtágabb határáig való kifejtését.” A felülvizsgálati kérelmek kötelező jogi kötőerővel nem rendelkező nemzetközi dokumentumot is idéztek (az ENSZ oktatáshoz való joggal foglalkozó különleges jelentéstevőjének 2010. évi jelentését), amelyek értelmében az oktatáshoz való jognak része a szexuális neveléshez való jog.
- [67] A Kúria megállapította, hogy a szexuális nevelés még abban az esetben sem azonos a nemátalakító kezelés népszerűsítésével, ha az ilyen kezelés a Gyermekjogi Egyezmény hatálya alá esik. Utóbbi körülmény azonban ezzel a népszavazásra javasolt kérdéssel összefüggésben nem vizsgálható. A „nem” válaszok többségével záruló érvényes és eredményes népszavazás eredményeként megalkotott jogszabály a Gyermekjogi Egyezménynek ezzel a rendelkezésével sem kerülhet ellentétbe. A Kúria tehát – a felülvizsgálati kérelemben előadott érvek alapján – nem látott közvetlen összefüggést a népszavazás eredményeként megalkotandó jogszabály és a Gyermekjogi Egyezmény 3., 13. és 29. cikke esetleges sérelme között.

XII.

- [68] Az V. rendű kérelmező indítványozta az Alkotmánybíróság megkeresését a 438/2021. (VII. 21.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítása érdekében. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. § (1) bekezdése szerint abban az esetben kezdeményezi a bíró az Alkotmánybíróságnál a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli. Jelen eljárásban a Kúria a 438/2021. (VII.21.) Korm. rendelet rendelkezéseit nem alkalmazta, ezen jogszabálynak a tárgyi üggyel fennálló releváns kapcsolata nincs, ezért a Kúria nem kezdeményezhette az Alkotmánybíróság eljárását.

XIII.

- [69] A Kúria a fentiekben kifejtettek alapján arra a megállapításra jutott, hogy a Nemzeti Választási Bizottság az Alaptörvény és a kérelmezők által megjelölt törvények követelményeivel összhangban hitelesítette a 15/2021. számú határozatában szereplő kérdést, ezért a nem megalapozott felülvizsgálati kérelmek folytán a Kúria az NVB határozatát az Nsztv. 30. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [70] 1. A választópolgári népszavazási kezdeményezés, valamint a köztársasági elnök és a Kormány által kezdeményezett népszavazás Alaptörvényen alapuló közjogi következményei eltérőek, ezért feltételeinek vizsgálata is eltérő.
2. A népszavazásra javasolt kérdés vizsgálata során figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyértelműség követelményének következetes érvényesítése nem vezethet oda, hogy valamely tárgykört a teljesíthetetlen követelmények megfogalmazása által az NVB vagy a Kúria ténylegesen kizárjon a népszavazásra feltehető kérdések köréből.

Záró rész

- [71] A Kúria a határozat helybenhagyására tekintettel személyenként kötelezte a I–III. rendű és az V. rendű kérelmezőket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerinti eljárási illeték megfizetésére, amelyet az Itv. 62. § (1) bekezdés s) pontjában biztosított illetékfeljegyzési jogra tekintettel előzetesen nem kellett leróniuk. A IV. rendű kérelmező tekintetében a Kúria az Itv. 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárási illeték viseléséről nem rendelkezett.
- [72] Az Nsztv. 30. § (3) bekezdése alapján a Kúria határozatát a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzéteszi.
- [73] A Kúria végzése ellen további jogorvoslatot az Nsztv. 30. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2021. november 8.

Dr. Varga Zs. András s. k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Dobó Viola s. k. bíró, Dr. Varga Eszter s. k. bíró

A Kúria közleménye a Nemzeti Választási Bizottság határozata helybenhagyásáról

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 30. § (4) bekezdése alapján a Kúria az alábbi közleményt teszi közzé:

A Kúria a 2021. november 10-én kelt Knk.IV.40.669/2021/2. számú végzésében a Nemzeti Választási Bizottság országos népszavazási kezdeményezésre irányuló kérdés hitelesítését megtagadó 13/2021. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elutasította, a határozatot helybenhagyta.

A határozat megtekinthető a Kúria hivatalos honlapján, a www.kuria-birosag.hu oldalon.

Budapest, 2021. november 10.

Dr. Balogh Zsolt s. k.,
a tanács elnöke

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1793/2021. (XI. 10.) Korm. határozata a Török Köztársaság részére történő COVID–19 vakcina adományozásáról

A Kormány a koronavírus-világjárvány következtében előállt járványügyi helyzetet szem előtt tartva

1. az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 36. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel, a Vtv. 36. § (3) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva dönt az állam tulajdonában álló, 211 200 adag Sinopharm SARS-CoV-2 (Vero Cell) vakcina (a továbbiakban együtt: vagyonelemek) ingyenes tulajdonba adásáról a Török Köztársaság részére azzal a céllal, hogy azok a Türk Tanács tagországainak adományaival együtt az afrikai kontinens országai részére felajánlásra kerüljenek;
2. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy – a Nemzeti Népegészségügyi Központ bevonásával – gondoskodjon a vagyonelemeknek az 1. pontban meghatározott célból történő rendelkezésre bocsátásáról;
Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: az e kormányhatározat közzétételét követő 30 napon belül
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy vegye fel a kapcsolatot a Török Köztársaság kijelölt képviselőjével, ezt követően – az emberi erőforrások minisztere bevonásával – gondoskodjon a 2. pont szerint rendelkezésre bocsátott vagyonelemek 1. pont szerinti átadásának végrehajtásáról.
Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
emberi erőforrások minisztere
Határidő: az e kormányhatározat közzétételét követő 30 napon belül

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A miniszterelnök 77/2021. (XI. 10.) ME határozata a Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti ifjúsági együttműködési megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 5. § (2) bekezdése szerinti hatáskörömben eljárva, a családokért felelős tárca nélküli miniszter, a külgazdasági és külügyminiszter és az igazságügyi miniszter előterjesztése alapján

1. felhatalmazom a családokért felelős tárca nélküli minisztert vagy az általa kijelölt személyt a Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti ifjúsági együttműködési megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) szövegének – a jóváhagyás fenntartásával történő – végleges megállapítására;
2. felhívom a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Megállapodás szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
3. felhívom a családokért felelős tárca nélküli minisztert, a külgazdasági és külügyminisztert és az igazságügyi minisztert, hogy a Megállapodás kihirdetéséről szóló kormányrendelet tervezetét a Megállapodás szövegének végleges megállapítását követően haladéktalanul terjesszék a Kormány elé.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.